

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	17.2	20.14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	27-5/14-1		
VE ZA:			
EPA:	385 XXV		
SKAČENICA:			PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE

Broj: 08-2958/5

Podgorica, 30. decembar 2013. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 18. decembra 2013. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O NACIONALNIM PARKOVIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **BRANIMIR GVOZDENOVIĆ**, ministar održivog razvoja i turizma i **mr IVANA VOJINOVIĆ**, pomoćnik ministra.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

ZAKON

O NACIONALNIM PARKOVIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Posebna zaštita

Član 1

Nacionalni parkovi kao zaštićena prirodna dobra uživaju posebnu zaštitu.

Primjena propisa

Član 2

Na nacionalne parkove primjenjuju se propisi o zaštiti prirode, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Nacionalni parkovi Crne Gore

Član 3

Nacionalni parkovi na teritoriji Crne Gore su: Nacionalni park "Biogradska gora", Nacionalni park "Durmitor", Nacionalni park "Lovćen", Nacionalni park "Skadarsko jezero" i Nacionalni park "Prokletije" (u daljem tekstu: nacionalni parkovi).

Nacionalni parkovi su zaštićena prirodna dobra II kategorije.

Djelatnost od javnog interesa

Član 4

Zaštita, unaprijeđivanje i razvoj nacionalnih parkova je djelatnost od javnog interesa.

Upravljanje nacionalnim parkovima

Član 5

Nacionalnim parkovima upravlja privredno društvo sa svojstvom pravnog lica, koje treba da ispunjava uslove za upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima propisane zakonom kojim je uređena zaštita prirode (u daljem tekstu: privredno društvo).

Privredno društvo osniva Vlada Crne Gore (u daljem tekstu Vlada).

Djelatnost privrednog društva

Član 6

Privredno društvo upravlja nacionalnim parkovima na osnovu plana upravljanja i godišnjih programa upravljanja i vrši djelatnost u skladu sa aktom o osnivanju i zakonom.

Privredno društvo u vršenju upravljanja nacionalnim parkovima obavlja sljedeće poslove:

- preuzima mjere i aktivnosti za ostvarivanje utvrđene politike u upravljanju, korišćenju, zaštiti, razvoju i unaprijeđivanju nacionalnih parkova;
- stara se o sprovođenju plana upravljanja i donosi godišnji program upravljanja;
- sprovodi mjere zaštite u skladu sa režimom zaštite;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

Zaštita i unaprijeđenje nacionalnih parkova

Član 7

Zaštita i unaprijeđenje nacionalnih parkova ostvaruje se naročito:

- obezbjeđivanjem uslova za zaštitu, unaprijeđivanje i racionalno korišćenje dobara nacionalnih parkova;
- stvaranjem povoljnih uslova za održavanje i razvoj biljnih i životinjskih vrsta i gljiva i njihovih zajednica;
- očuvanjem i unaprijeđivanjem posebnih prirodnih vrijednosti;
- istraživanjem i korišćenjem nacionalnih parkova za potrebe razvoja nauke, obrazovanja, turizma, kulture i rekreacije;
- spriječavanjem radnji koje mogu da naruše osnovna svojstva i osobine nacionalnih parkova i očuvanja životne sredine.

U nacionalnom parku mogu se obavljati djelatnosti kojima se ne ugrožava izvornost prirode nacionalnog parka.

Djelatnosti iz stava 2 ovog člana mogu se obavljati na osnovu odobrenja u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita prirode, uz prethodno pribavljeno mišljenje privrednog društva.

Mišljenje iz stava 3 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva koji sadrži:

- opis lokaliteta na kojem se planira realizacija radnji, aktivnosti i djelatnosti;
- namjenu planiranih radnji, aktivnosti i djelatnosti;
- vrijeme trajanja radnji, aktivnosti i djelatnosti;
- druge podatke neophodne za dobijanje mišljenja.

II. GRANICE

Granice Nacionalnog parka "Biogradska gora"

Član 8

Nacionalni park "Biogradska gora" obuhvata djelove teritorije opština: Kolašin, Mojkovac i Berane, u granicama utvrđenim ovim zakonom.

Granica Nacionalnog parka iz stava 1 ovog člana počinje sa ušća Bjelojevičke rijeke u rijeku Taru *kota* 832, preko Jarčevih strana izbija na poligon 2032, a odatle na kotu 2005. Granica zatim skreće u pravcu istoka i izlazi na greben iznad Šiškog jezera, pa u luku skreće i izlazi na Veliku Ostrovcu na kotu 1907, zahvatajući Veliki Ursulovac izlazi na Crnu Glavu – *kota* 2137. Odatle granica produžava u pravcu zapada izlazeći na kotu 1898, izlazi na Troglav, zatim produžava na katun Vranjak - *kota* 1787, skreće na sjevero-zapad na kotu 1890, katune Goleš i Crvenu gredu, izlazi na Donji lumer-*kota* 1728 i spušta se do Lumerskog potoka. Potom granica produžava do ušća Lumerskog potoka u Taru, skreće u pravcu sjevera i ide lijevom obalom rijeke Tare do početne tačke.

Granice Nacionalnog parka "Durmitor"

Član 9

Nacionalni park „Durmitor“ obuhvata djelove teritorija opština: Žabljak, Mojkovac, Pljevlja, Plužine i Šavnik, u granicama utvrđenim ovim zakonom.

Granica Nacionalnog parka iz stave 1 ovog člana počinje od tromeđe parcela 2933/5 i 2928 KO Žabljak i parcele 405 KO Motički Gaj I, odakle ide u pravcu jugozapada granicom između KO Motički Gaj I i KO Žabljak do Međne biljege broj 2 koja se nalazi na tromeđi parcela 476 i 486 KO Motički Gaj I i 2933/5 KO Žabljak, odakle granica skreće u pravcu jugoistoka prateći zapadnu ivicu parcela broj 476, 478, 485 i 481 u KO Motički Gaj I, da bi obišla parcelu 481 i sa međe te parcele i parcele broj 507 skrenula u pravcu juga i jugozapada, krećući se zapadnom ivicom parcela 507, 506, 504, 501, 498, 497/1, 497/2, 496, 494, 493, 492, 491 i 490 koje sve pripadaju KO Motički gaj I, da bi potom na spoju sa kolskim putem (parcela br 2448) nastavila u pravcu juga, takođe zapadnom ivicom sledećih parcela: 827, 792, 790, 788, 781, 778, 777, 770, 768, 763/2, 762/3, 762/1, 837, 839, 841, 842 836, sve u KO Motički Gaj I, do kolskog puta (parcela br 2451/1) prateći zapadnu ivicu puta u pravcu juga i jugoistoka do spoja toga puta sa parcelom 986/2. Granica potom prati zapadnu ivicu parcela 986/2, 984, 983 i 986/1 do kolskog puta (parcela br 2451/1) prateći zapadnu ivicu puta u pravcu juga i jugoistoka do spoja toga puta sa kolskim putem Žabljak – Motički Gaj – Pošćenski kraj sve do raskrsnice pute za skijaliste Savin kuk (parcela 1002), južnom ivicom puta, parcela 1002 ide do tromeđe parcela 1002, 2380 i puta (parcela 2450), prateći zapadnu ivicu kolskog puta (parcela broj 2450) istočnom granicom parcela 2381, 2384, 2386, 2387, 2388, 2389, 2418, 2421 i 2419, do granice sa KO Pašina voda, odakle nastavlja u pravcu juga prateći zapadnu ivicu kolskog puta (parcela broj 2450), granica produžava granicom parcela 956, 957, 958, 971, 972, 979, 982, 980, 1201, 1202, 1203, 1212, 1213, 1214 i 1227 do regionalnog puta Žabljak-Trsa (1801) u dužini od oko (1,5 km), granica se lomi u pravcu istoka, prati južnu ivicu regionalog puta Žabljak-Trsa (1801) do i prelazi kolski

put, koji se sastoji sa gore spomenutim regionalnim putem Žabljak-Trsa u dužini od oko (0,2 km) granica skreće prema jugu, prati istočnu stranu-ivicu kolskog puta (1261) i granicu parcela 1160, 1153, 1551, 1295, 1294 do raskrsnice puteva-sjeverno od Pošćenskog jezera u dužini od oko (0,6 km); granica se lomi u pravcu jugo-istoka prati granicu parcela 1269, 1270, 1271, 1272, presijeca put ka Pošćenskom jezeru (1262) 1282, prati uz potok granicu parcele, 1477 KO Pašina Voda I sa granicom parcela 1266, 1267, 1476, 1483 i 1480 KO – Pašina Voda I u dužini od oko (0,6 km), granica se lomi u pravcu jugo-zapada, pa u pravcu istoka, pa jugo-zapada, prati granicu parcela 1470, 1458, 1455 KO Pašina Voda I sa granicom parcela 1480, 1483, 1486, 1487 KO Pašina Voda I u dužini od oko (0,4 km). Granica nastavlja u pravcu juga, prati grniju parcela br. 1601/1, 1601/2, 1598, 1599, 1580, 1582 KO Pašina Voda I sa parcelama br. 1487, 1505, 1506, 1513, 1514, 1515, 1520, 1521, 1525, 1526, 1533, 1534, 1539 KO Pašina Voda I u dužini od oko (0,4 km), granica se lomi u pravcu zapada, prati granicu parcela br. 1539, 1538, 1537 i 1536 KO Pašina Voda I sa parcelama br. 1541 i 1542 KO Pašina Voda I u dužini od oko (0,4 km), granica se lomi prema jugu, prati istočnu stranu – ivicu kolskog puta Žabljak – Bukovica (1558) sa granicom parcela br. 1542, 1543, 1559, 1562, 1564, 1565, 1567, 1571 do granice katastarske opštine Gornja Bukovica (Opština Šavnik) MB. Br. 9 u dužini od oko (0,2 km), granica se lomi u pravcu zapada prati granicu KO Pašina Voda I (Opština Žabljak) i KO Gornja Bukovica (opština Šavnik) do tromeđe katastarskih opština Pašina Voda II, Pašina Voda I (opština Žabljak) i KO Gornja Bukovica (opština Šavnik) K1543 u dužini od oko (0,6 km). Granica se potom lomi pod uglom od oko 150° takođe u pravcu jugo-zapada do kote 1532 u dužini od oko 0,7 km; od kote 1532 granica se lomi pod uglom ok oko 160° u pravcu jugo-zapada i produžava do poligona 1787 – Bobutovo brdo u dužini od oko 1,6 km; pod uglom od oko 190°, granica i dalje produžava u pravcu jugo-zapada do kote 1594 u dužini od oko 1,2 km; produžava u pravcu jugo-zapada do K. 1406, koja se nalazi na stazi puta koji povezuje selo Grabovicu sa katunom Dobri do u dužini od 0,5 km; granica produžava u pravcu juga, prati desnu stranu potoka Morava do sastavka sa potokom Studena, pa dalje produžava desnom stranom rijeke Grabovice u pravcu juga i jugo-zapada, čitavim dijelom prati granice imovine u državnoj svojini sve do tromeđe katastarskih opština: Petnjica, Grabovica i Komarnica - Opština Šavnik sve u dužini od oko 7,7 km granica se lomi pod uglom od oko 270° u pravcu jugo-zapada i izlazi na K. 1331 u dužini od 0,4km; granica se zatim lomi pod uglom od oko 250° i u pravcu sjevero-zapada pa sjevera i sjevero-zapada do K. 1308, prati i stazu Ceoca - Kozarica, a ujedno i granicu šume u državnoj svojini sve u dužini od oko 4,0 km; granica se lomi pod uglom od oko 40°; i skreće u pravcu juga i jugo-istoka, prati granicu šume u državnoj svojini sve do mosta na rijeci Komarnici, (zvano mjesto Cikavac) kolskog puta Šavnik - Duži sve u dužini od oko 6,3 km; granica prati spomenuti kolski put prema Dužima do krajne serpentine, odvaja se od kolskog puta i produžava u pravcu sjevero-zapada do Međne beljege (MB) br. 4 koja se nalazi na granici Katastarskih opština: Komarnica i Duži u dužini od oko 1,8km; granica nastavlja u pravcu sjevero-zapada pa sjevera - stazom i ujedno granicom Katastarskih opština: Komarnica i Duži, MB br. 5,6 i 7, odvaja se od staze, Produžava i dalje granicom Katastarskih opština: Komarnica i Duži Međnim beljegama MB br. 8, 9, 10, 11, 12 (koja se takođe nalazi na stazi) u dužini od oko 8,1km; granica zatim produžava u pravcu sjevero-zapada stazom sve do kote K 1568 u dužini od oko 0,7 km. Granica produžava u pravcu-zapad do poligona 1813 u dužini od oko 1,5 km; granica se dalje lomi pod uglom od oko 210° i produžava u pravcu sjevero-zapada do poligona 1943 – Lipovac u dužini od oko 1,4 km; granica produžava u istom pravcu sjevero-zapad do poligona 2094 Buručkovac u dužini od oko 1,6 km - granica se dalje lomi pod uglom od 210° u pravcu sjevero-zapada do poligona 2048 – Veliki Treskavac u dužini od oko 0,7 km; granica se i dalje lomi pod uglom oko 170° produžava u pravcu sjevero-zapada do poligona 1804 – Mali Treskavac u dužini od oko 1,9 km; granica se lomi pod uglom od oko 120° u pravcu sjevera produžava do poligona 1704 – Dobrovrg u dužini od oko

0,5 km; granica produžava u istom pravcu do u katun Nikolin do, kota 1474 u dužini od oko 1,5 km; granica se lomi pod uglom od oko 220° u pravcu sjevero-istoka do poligona 1838 – Goveđe glave u dužini od oko 2,1 km; granica produžava u istom pravcu do poligona 1897 – Posto u dužini od oko 2,3 km; granica produžava u istom pravcu do poligona 1932 Poljanski kom u dužini od oko 1,3 km; granica se lomi pod uglom od oko 210° u pravcu sjevero-istoka produžava preko kote 1819 – Zelene glavice do poligona 1855 – Turska glava u dužini od 1,9 km, granica se zatim lomi pod uglom od oko 130° produžava u pravcu sjevera do poligona 1839 V. Orajevica u dužini od oko 1,4 km; granica produžava u istom pravcu, preko poligona 1637 – Gomila do Nedajskog katuništa na stazu koja izlazi iz kanjona rijeke Sušice u dužini od oko 1,9 km; granica produžava u pravcu sjevera, uz samu ivicu kanjona rijeke Sušice do poligona 1500 u dužini od oko 1,4 km; granica i dalje u pravcu sjevera, preko kote 1406 prati lijevu ivicu kanjona rijeke Sušice do poligona 1337 – Sokolina, koja se nalazi na lijevoj ivici kanjona rijeke Tare, u dužini od oko 7,5 km; granica produžava u istom pravcu, preko kote 1313 – Lastva, prati samu lijevu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1322 – Crni vrh u dužini od oko 2,0 km; granica se lomi pod uglom od oko 310° u luk u pravcu juga i istoka kroz prirodnu uvalu spušta se na rijeku Taru kod izvora Nozdruć u dužini od oko 1,3 km; granica produžava uzvodno rijekom Tarom u pravcu jugo – istoka i istoka do kote 519 u dužini od oko 2,6 km, ovaj dio granice NP je ujedno i granica između Crne Gore i Bosne i Hercegovine; granica se lomi pod uglom od oko 120° uz bilo penje se uz kanjon rijeke Tare u pravcu sjevero-istoka sve dok ne izađe na desnu ivicu kanjona rijeke Tare na potezu zvanog mjesta Bukove doline u dužini od oko 1,3 km, i ovaj dio granice NP „Durmitor“ je ujedno granica između Crne Gore i Bosne i Hercegovine; granica se lomi pod uglom od oko 270° uzvodno desnom ivicom kanjona rijeke Tare produžava do poligona 1551 u dužini od oko 0,3 km; granica i dalje prati uzvodnu desnu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu jug pa istok do poligona 1568 u dužini od oko 1,4 km; granica produžava i prati, uzvodno desnu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu sjevero-istok i istok do kote 1608 – Urdani do u dužini od oko 1,5 km; granica i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu jugo-istoka preko poligona 1807 pa sve do poligona 1868 u dužini od oko 1,9 km; granica skreće prema jugu preko poligona 1801 i dalje produžava prema jugu, pa se lomi prema sjeveru, pa zatim prema istoku, prateći desnu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1578 – Crvena stijena u dužini od oko 3,0 km; granica i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare, u pravcu sjevero-istoka preko Kobilovače, pa zatim u pravcu istoka preko poligona 1500 do kote 1394 – Krstovi u dužini od oko 2,3 km; granica u pravcu jugo-istoka i juga prati desnu stranu-ivice kanjona rijeke Tare sve do poligona 1439 u dužini od oko 1,3 km; granica se kreće u pravcu sjevero-istoka prati desnu stranu ivice kanjona rijeke Drage do poligona 1410 – Čelina u dužini od oko 1,5 km, granica produžava u smjeru sjevero-istoka, pa zatim sjevero-zapada pa sjever, prati desnu ivicu kanjona rijeke Drage do raskrsnice dvije staze iznad Tuljana do mjesta zvano Jezero u dužini od oko 5,8 km; granica prelazi na ivicu lijeve obale kanjona rijeke Drage, prateći put-stazu u dužini od 0,8 km u pravcu jugoistoka; granica i dalje u pravcu jugo-istoka i juga prati lijevu stranu - ivicu kanjona rijeke Drage sve do poligona 1259 – Orujak u dužini od oko 5,7 km; granica produžava u pravcu juga i istoka, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1226 u dužini od oko 0,9 km; granica i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu istoka pa sjevera pa jugo – istoka do poligona 1714 – Bavan u dužini od oko 3,7 km; granica i dalje prati pravac jugo-istok, desnom ivicom rijeke Tare sve do poligona 1657 u dužini od oko 1,3 km; granica i dalje produžava u istom pravcu, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1664 – Bavan u dužini od oko 1,0 km; granica produžava uglavnom istim pravcem jugo-istok, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1534 – Turski omar u dužini od oko 2,2 km; granica produžava u istom pravcu jugo-istok, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare do kote 1392 – Goli brijeg u dužini od oko 1,5 km; granica produžava u pravcu istoka do juga, prati desnu stranu ivice kanjona rijeke Tare do

poligona 1231 u dužini od oko 1,7 km; granica produžava u pravcu istoka, prati i dalje desnu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1316 u dužini od oko 0,8 km; granica i dalje nastavlja u pravcu istoka, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1474 u dužini od oko 1,1 km; granica i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare i to u pravcu istok, jugo – istok, pa jug pa jugo – zapad sve do poligona 1246 – Vilino kolo u dužini od oko 2,9 km; granica produžava u pravcu jugo – istoka i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1276 u dužini od 2,7 km; granica i dalje produžava u pravcu jugo – istok do mjesta Poda, a zatim se spušta niz stranu kanjona u pravcu juga do poligona 1007 – Poda u dužini od oko 1,6 km; granica se i dalje spušta u pravcu juga i jugo – istoka, presijeca Selačku rijeku iznad njenog ušća u rijeku Taru i produžava do kote 1033 u dužini od oko 1,7 km; granica produžava u pravcu jugo – istoka desnom stranom kanjona rijeke Tare do poligona 1361 – Konačine u dužini od oko 1,0 km; granica produžava istim pravcem jugo – istok, ispod kote 1281, iznad Zmajeve pećine pa ispod poligona 1180 mijenja pravac prema jugu, pa prema jugo-istoku ispod izvora u zaseoku Dovolja, izlazi iz kanjona na desnu ivicu kanjona rijeke Tare, u pravcu jugo-istok, istok, pa sjevero-istok, jugo-istok, jugo-zapad, prati ivicu kanjona obuhvata zaseok Kandija pa sve do iznad pećine koja se nalazi u kanjonu sela Orašac, granica skreće u pravcu jugoistoka, obuhvata Lisac i izlazi na poligon 1436 – Bandijer, sve u dužini od oko 8,8 km; granica produžava u pravcu juga, prati desnu ivicu kanjona sve do kote 1270 – Gradinski kuk u dužini od oko 1,1 km; granica produžava vijugavo u pravcu juga, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare sve do kote 1295 u dužini od oko 2,7 km; granica produžava u pravcu jugo-istoka pa u pravcu juga do poligona 1438 – Vidakova lastva u dužini od oko 2,3 km; granica produžava u pravcu jugo-istoka pa juga, prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare preko Oble glave do Grabove lastve 150 m južno od kote 1609 pa produžava u pravcu jugo – istoka, i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1661 – Rasova u dužini od oko 3,5 km; granica prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu jugo – istoka sve do poligona 1659 – Goveđa glava u dužini od oko 2,3 km; granica produžava u pravcu jugo – istoka i dalje prati desnu ivicu kanjona rijeke Tare; preko poligona 1633 sve do poligona 1656 – Sveviđa u dužini od oko 2,6 km; granica se lomi pod uglom od oko 290° i skreće u pravcu jugo-zapada, siječe desnu stranu kanjona rijeke Tare sve do kote 1345 – Kapa u dužini od oko 0,8 km, granica produžava prema jugu do staze Gostilovina-Đavolji laz, skreće prema zapadu do ušća rijeke Bistrice u rijeku Taru (zvano mjesto Tmajevac) u dužini od oko 1,1 km; granica produžava u pravcu jugo-zapada, uzvodno uz rijeku Bistricu u dužini od oko 0,3 km, granica napušta tok rijeke Bistrice, produžava u istom pravcu do regionalnog puta Đurđevića Tara – Mojkovac u dužini od oko 0,3 km; granica produžava u istom pravcu jugo-zapad uz lijevu stranu kanjona rijeke Tare dolazi do poligona 1415 – Vinova loza u dužini od oko 1,1 km; granica produžava u pravcu zapada uz lijevu stranu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1636 – Krstac, koji se nalazi na samoj lijevoj ivici kanjona rijeke Tare, dužine od oko 0,9 km; granica skreće u pravcu sjevero-zapada, prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1573 u dužini od oko 0,5 km; granica produžava istim pravcem sjevero-zapad, prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare do kote 1462 – Boričje u dužini od oko 0,8 km; granica produžava u pravcu sjevero-istoka, pa u obliku luka u pravcu sjevero-zapada, prati lijevu stranu kanjona rijeke Tare do poligona 1365 – Jasici u dužini od oko 1,2 km, granica se lomi i produžava u pravcu jugo-zapada, napušta lijevu ivicu kanjona rijeke Tare i dolazi do poligona 1598 u dužini od 1,3 km; granica produžava u istom pravcu jugo-zapad do kote 1579 u dužini od oko 0,6 km; granica obuhvata Zabojsko jezero oko 150 m od njegove obale u obliku luka u pravcu zapada pa sjevera do 150 m zapadno od poligona 1513 u dužini od oko 1,3 km; granica produžava u pravcu sjevero-zapada do poligona 1655 – Gradina u dužini od oko 1,1 km; kota se nalazi na samoj lijevoj ivici kanjona rijeke Tare; granica produžava u pravcu sjevero-zapada, sjevera, sjevero-istoka, pa sjevero-zapada, pa sjevero-istoka, pa u pravcu sjevera prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1439 u dužini od oko 4,0

km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu sjevera, preko Krlje pa sjevero-zapada, sjeverno, istočno pa sjeverno do poligona 1093 – Šaranci u dužini od oko 6,0 km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu sjevero-zapad i zapad do poligona 1170 u dužini od oko 4,7 km; granica produžava u pravcu sjevero-zapada pa u pravcu sjevera preko Crvene stijene, preko poligona 1217 do kote 1045 u dužini od oko 1,6 km; granica produžava u pravcu zapada pa sjevera preko poligona 1153, pa u pravcu jugo-zapada do poligona 1246 – Gradina, prateći lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u dužini od oko 4,1 km; granica skreće u pravcu zapada, prati seosku stazu do izvora, skreće prema sjeveru, obuhvata kanjon pritoke rijeke Tare potok Veliki Surdup do raskrsnice staza sela Bogomolje i staze koja silazi u izvor Ljutica, granica zatim skreće u pravcu sjevero-zapada iznad Bijele Stijene, zatim Gole Kose iznad regionalnog puta Žabljak – Pljevlja na serpentinu pomenutog puta i istim pravcem (0,8km) skreće prema jugo-zapadu ispod vrha Trgilj za Patrovicu do kote 1301, odakle skreće prema sjeveru, čitavim dijelom prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1299 – Strinjača u dužini od oko 9,9 km; granica produžava u pravcu sjevero-zapada, prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare sve do poligona 1327 – Laletin do u dužini od 0,9 km; granica produžava istim pravcem, sjevero-zapad, prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare, do poligona 1635 – Crni Vrh u dužini od oko 1,6 km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare zaobilazi Jablanove doline u pravcu sjevero-istok, sjever, zapad do na poligon 1504 u dužini od oko 2,2 km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu sjevero-zapada ispod Ljuć (1441) iznad Bijele stijene pa sve do Jelava odakle skreće u pravcu jugo-zapada do blizu (istočno 150 km) kote 1315, kada granica skreće prema sjeveru i sjevero-zapadu do poligona 1301 u dužini od oko 8,2 km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu jugo-zapada, zapada i sjevero-zapada do poligona 1427 Tmorska glava u dužini od 2,2 km; granica skreće u pravcu jugo-zapada prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare do poligona 1555 – Kamenjača u dužini od oko 3,2 km; granica prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare u pravcu zapada do poligona 1625 – Čurevac u dužini od oko 1,9 km; granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare, u pravcu jugo-zapada do poligona 1617- Kuk u dužini od 1,4 km, granica i dalje prati lijevu ivicu kanjona rijeke Tare (do blizu groblja u Ođu u dužini od 440 m) a zatim produžava u istom pravcu jugo-zapad do poligona 1953 – Mali Štuoc u dužini od oko 1,6 km, granica se lomi pod uglom od oko 140° u pravcu jugo-istoka do poligona 1703 u dužini od oko 1,1 km; granica se lomi pod uglom od 270° u pravcu jugo-zapada, prati zapadnu stranu kolskog puta (broj parcela 744), na serpentinu odvaja se od puta, presijeca parcelu broj 735/2 i izlazi na tromeđu parcela broj: 703/2, 707 i 735/2; granica zatim produžava u pravcu jugo-zapada, pa juga, pa jugo-istoka, pa juga prateći granicu parcela broj: 703/2, 702, 993, 987, 984, 989, 990, 1000, 999, 1001, 1005, 1007, 1008, 1006, 1010, pa dalje prati zapadnu stranu puta (parcela broj 1041) sa granicom parcela broj: 735/1, 900, 901, 902, 1012, 1011, 1027, 1040 i 983 pa sve do kolskog puta Zmijinjje jezero – Žabljak (parcela broj 2943); granica dalje prati južnu stranu kolskog puta Zmijinjje jezero-Žabljak (parcelarni broj 2943); granicu parcela broj: 1080, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1145, 1146, 1149, 1150, 1153, 1154, 1157, 1158 i 1181; granica produžava u istom pravcu prati južnu stranu ivice kolskog puta (parcela broj 2938) sa granicom parcela broj: 1181, 1182, 1183/1, 1187, 1188, 1958, 1930, 1928, 1927 do tromeđe parcela broj: 2938, 1927, 1926; granica zatim, skreće u pravcu jugo-zapada, prati granicu parcela broj 1926, 1929, (presijeca put-parcela br. 1930), 1960, 1975, 1978, 1987 i 1986 sa granicom parcela broj: 1927, 1928, 1958, 1959, 1976, 1989 i 1993 do tromeđe parcela broj: 1993, 1986 i 1999; granica produžava u istom pravcu, prati sjevernu stranu ivice puta (parcela broj 1999) sa granicom parcela broj: 1993, 1990, 1992, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1143, 1142, sve do tromeđe parcela broj 1999, 1143; 1141; granica u istom pravcu produžava i prati granicu parcela broj: 1143, 1138, 1126, 1125, 1124, 2110 i 2112, sa granicom parcela broj: 1141, 1140, 2945 (put), 2115, 2107 i 2108 do tromeđe parcela broj: 2112, 2108 i 2109; granica i dalje produžava u pravcu jugo-zapada, prati granicu parcela broj:

2113, 2116 sa granicom parcela broj: 2112, 2110, zatim u istom pravcu presijeca parcelu broj 1080 do krivine puta (parcela broj 2944/1); granica, zatim, prati jedan dio, jugo-zapadnu stranu ivice gore spomenutog puta, a zatim se lomi po uglom od oko 90° u pravcu jugo-istoka, pa istoka, pa sjevero-istoka, prati granicu parcela broj: 2131, 2129, 2130, 2132, 2135/1, 2136/1, 2137/2, 2137/3, 2137/4, 2137/5, 2137/6, 2137/7, 2144/1, 2144/2, 2144/3, 2145/6, 2145/3, 2142/1, presijeca put (parcela broj 2944/3), 2154, 2153, 2152, 2155/3, 2148, 2155/2 i 2149 do kolskog puta Crno jezero – Žabljak (Titov put, parcela br. 2952) sa granicom parcela broj 971 i 2155/1; granica produžava u pravcu istoka prati sjevernu stranu ivice puta – Titov put i granicu parcela broj: 2149, 2156/1, 2216/1, 2193, 2191, 2279, 2278, 2280, 2274, 2312/6, 2312/5, presijeca spomenuti put i izlazi na tromeđu parcela broj: 2381, 2939 (put), i 2933/5; granica se lomi pod uglom od oko 90° i u istom pravcu siječe parcelu broj 2933/5 sve do tromeđe parcela broj 2453/1, 2453/4 i parcele broj 2933/5; granica se dalje lomi pod uglom od oko 270° u pravcu juga, zahvata jedan dio parcelle broj 2933/5 sve do iznad puta i rezervoara i granice parcela broj 2456 i 2455; granica se, zatim lomi pod uglom od oko 90°; skreće u pravcu sjevera, prati granicu parcela broj 2455 i 2456 sa granicom parcele br. 2933/5; granica se zatim lomi pod uglom od oko 270° skreće u pravcu istoka, prati granicu parcele broj 2457 i dio granice parcele 2479 sa granicom parcele broj 2933/5, a zatim u istom pravcu, u blagom luku, presijeca parcelu broj 2933/5, obuhvata granicu parcele broj 10008 pa sve do tromeđe parcele broj 2566, 10008, 2933/5, granica se dalje lomi pod uglom od oko 330° i skreće u pravcu jugozapada, paralelno prati osovinu regionalnog puta Žabljak-Šavnik (na odstojanju od oko 100 m), pa sve do spoja parcele 2933/5 i istočne ivice parcele 2928, obije u KO Žabljak, odakle granica nastavlja u pravcu sjeverozapada i jugozapada, obilazeći parcelu 2928 KO Motički Gaj I do tromeđe parcela 2933/5 i 2928 KO Žabljak i parcele 405 KO Motički Gaj I od koje je i počeo opis ove granice

Granice Nacionalnog parka "Lovćen"

Član 10

Nacionalni park „Lovćen” obuhvata djelove teritorije opština: Budva i Cetinje, u granicama utvđenim ovim zakonom.

Granica Nacionalnog parka iz stava 1 ovog člana počinje od raskrsnice puteva na mjestu Krstac, odakle ide na jugoistok grebenom do puta Krstac-Ivanova korita, zatim istim putem istočno od vrha Janšine - grebenom do kote 1276 i dalje preko kota 1383, 1465, 1451 i 1402 do puta iznad Grabove prodoli, gdje izlazi na pute Dolovi - Velja glava, zatim grebenom Velja glava izlazi na Babinu glavu - kota 1474, grebenom Koložunjskih greda do kote 1427 i kote 1315 (Kolovijeri), grebenom do kote 1278 na Murakovac - kota 1387, grebenom nad Reskavicom do Mainskog vrha - kota 1324, grebenom nad Širokom stranom na kotu 1210, grebenom Majinske gradine iznad Velje strane na kotu 1180 i 1118 (Korita), kote 1174, zatim preko vrha Rome strane - kota 1187 - kote 939 na Ugnjima, preko Brštanovih krša na kotu Goli vrh iznad Osoja do Stanišine glave - kota 1104, sjevernim grebenom Gole strane do okuke puta za Konjsko preko puta za Ivanova korita, jugoistočnim grebenom na Krst - kota 1177 na kotu 1091 (Kruška), grebenom nad naseljem Gornič do kote 1080 (Klačnik) i kote 1183 (Goliš) preko Stare Lazine na kotu 1151, preko Krivača na kotu 1187, dalje na kotu 1195, sjevernim grebenom Golog brda na kotu 1273, jugozapadnim grebenom i stazom na prevoj Šavnik i Vrh kape - kota 1302, preko Završja na kotu 1286 (Raduljica), zatim po postojećoj granici Nacionalnog parka "Lovćen" i ivicom šume južno od Njegoša - Petrova ljut - kota 985 izlazi na Krstac.

Granice Nacionalnog parka "Skadarsko jezero"

Član 11

Nacionalni park "Skadarsko jezero" obuhvata djelove teritorije opština: Podgorica, Cetinje i Bar, u granicama utvrđenim ovim zakonom.

Granica Nacionalnog parka iz stava 1 ovog člana počinje na državnoj granici Crne Gore i Republike Albanije, na mjestu gdje je presijeca put Ostros - Zogaj. Odavde granica ide ka zapadu kosom iznad Ckla, Ljubanovica i Demirovica; penje se, preko Caceva, po kotama visova 384, 333 i 304 i spušta na uvalu Husici; nastavlja stazama podnožja padina, obuhvatajući Bobovište i Bjace; izlazi na ždrijelo Donje Briske, obuhvatajući zaliv Mrciluke; odakle skrece prema sjeveru i izlazi na kotu 284. Od ove kote granica ponovo skrece na sjeverozapad, iduci putem iznad Besa i Donjih Murica; nastavlja preko kote 209 (Mas Grops) i 301, obuhvatajući Dracevicu, pa produžavajući putem do iznad sedla Vinogradi i padinom (izohipsa 150 mnm), obuhvata Liman i Donje Krnjice. Od Gornjih Krnjica granica skrece na zapad, presijecajući Lekica polje kod Zalaza (kota 244); zatim presijeca put Vir - Ostros na koti 154; obuhvata vrelo Sopot i lucno obilazi Godinje po kotama 283 i 235, a od Nikaca ide putem na uvalu Celišta. Granica zatim skrece grebenom od kote 357 do kote 302 i spušta se na put Vir - Limljani. Iduci ovim putem ka jugu, obuhvata Crmnicko polje (izohipsa 10 mnm) do kanala Bistrice. Odavde skrece na sjever i ide kolskim putem do raskrsnice sa Jadranskom magistralom; produžava uvalom zapadno od Umca i izlazi na put Dupilo - Vir, a zatim, rubom serpentina kod Bacena, izlazi na put Rijeka Crnojevica - Vir. Ovim putem ide do ispod Rijecana, odakle skrece na zapad do Lipova dola. Granica obuhvata krater Obodske pecine i izbija na Ljubotinjski put; obuhvativši crkvu na Košcelama ide putem Cetinje -Rijeka Crnojevica do serpentine sjeverno od Ocevica. Ka istoku granica nastavlja od kote 154, padinama ispod Velje kule, do Šindona, na putu Rijeka Crnojevica - Podgorica; produžava ovim putem do Brestova, obuhvatajući uvalu Pavlove strane na sjeveru, a zatim ide grebenom, preko Zlogore, do kote 196. Odavde granica, preko donjih rubova uvale Drušica i kote 223 izbija na put Rvaši - Dodoši; ovim putem ide do mjesta Kracedo, pa grebenom Velje Bobije do kote 436. Na sjeveru obuhvata uvalu Gornjeg Malog blata, do iznad Begove glavice i vrela Sinjac; vraća se na jug grebenom visova na kotama 214, 219, 221, 125 do Lijepe ploce; potom se spušta, obilazi Ponare i kanalom Šegrtnice izbija na Moracu, a dalje slijedi magistralni put do rijeke Klade. Odavde, skrecuci na istok, granica presijeca Jadransku magistralu i iduci lokalnim putem, ispod Kurila i Valeza, izbija na rijeku Plavnicu; zatim presijeca put Golubovci - Plavnica; pomjera se na sjever i, slijedeci lokalne puteve, obuhvata vrelo Žgurlic ispod Gostilja i Pijavnik; produžava putem i izbija na Veliku Mrku, kod Mljaca. Granica se odavde, obuhvatajući Šipnicu, vezuje kod Starog Vignja za put Gošici - Dališani, a dalje, ispod naselja Podhum, slijedi granice katastarskih parcela iznad Dolišana. Od kote 9,5 mnm u ovom naselju granica skrece na sjever preko Huma (kote 276 i 115) i iduci rubnim padinama obuhvata Humsko blato. Iznad Hotskog zaliva nastavlja grebenom od visa Kolešes do Hamala (kota 242), na državnoj granici. Na vodenom ogledalu Skadarskog jezera granice Nacionalnog parka određene su državnom granicom između SR Jugoslavije i Republike Albanije. Od biljega A1-11 granica ide po pravcu osovine Hotskog zaliva, prema jugozapadu, do bove A, gdje skrece na jugoistok i osovinom Jezera, po pravcu Vranjina (kota 303) - Rosafa (kota 125), nastavlja u dužini od oko 13 km, i ponovo skrece na jugozapad nastavljajući do granicnog biljega A1-10, odakle produžava do polazne tacke .

Granice Nacionalnog parka " Prokletije "

Član 12

Nacionalni park "Prokletije" obuhvata djelove teritorije opštine Plav, u granicama utvrđenim ovim zakonom.

Granica nacionalnog parka iz stava 1 ovog člana počinje od graničnog kamena broj B14/II koji se nalazi na granici Crne Gore i Republike Albanije (zvano mjesto Godilja). Od ove beljege granica ide u pravcu jugoistoka do raskrsnice dviju staza, od kojih jedna ide prema mjestu Krlje, a druga staza koja ide prema izvoru kod brda Glavica u dužini od 0,3 km, granica prati stazu koja ide prema izvoru kod brda Glavica u pravcu istoka u dužini od 1,9km, granica se odvaja od puta i lomi pod uglom od 90š i ide u pravcu juga (uz Kanjski krš prema K 1631) u dužini od 0,6 km (do granice između katastarskih opština Grnčar i Dolje). Granica se lomi pod uglom od 225° (slijedi granicu gore spomenutih katastarskih opština) u pravcu jugo-zapada, juga do graničarske česme u dužini od 1,6 km. Granica se lomi pod uglom od 90š do potoka Bistrica u dužini od 0,8 km granica ide i pravcu sjevera potokom Bistrica u dužini 1,4 km. Granica se lomi pod uglom od 220š u pravcu juga do staze (koja prolazi kroz mjesto Ahmedmujovići) u dužini od 0,1 km, granica se lomi pod uglom od 135š prati stazu u pravcu jugoistoka u dužini 0,1 km, granica se lomi pod uglom od 270š u pravcu jugozapada i ide do na K 1'915 (V. Karaula) u dužini 2,5 km. Granica se lomi pod uglom od 90š u pravcu jugoistoka (kroz šumu) do livade iznad sela Dolja u dužini 1,2 km. Granica se lomi pod uglom od 210š do K 1064m rijeci Dolja (krša Dolja) u dužini od 0,3 km. Granica skreće u pravcu sjeveroistoka prati ivicu šume i livade (krivudavo) sve do dva izvora u mjestu Dolja u dužini od 1,6 km. Granica se lomi i skreće u pravcu istoka do raskršća staza na granici katastarskih opština Dolja i Vusanje u dužini od 1,6 km. Granica skreće prema jugu, prati granicu gore spomenutih katastarskih opština (blizu K 2021 - Maja e Podgojs) u dužini od 2,0 km. (tu je i katastarska MB 4). Od ove beljege granica se lomi pod uglom od 90š u pravcu sjeveroistoka do ispod K.1386 u dužini od 1,1km. Granica se lomi pod uglom od 315š stupnjeva u pravcu jugozapada u dužini od 0,8 km. Granica se lomi pod uglom od 135š u pravcu jugoistoka u dužini od 1,0 km. Granica se lomi pod uglom od 135š u pravcu istoka (presijeca potok Skakavač ispod 2 izvora i istim pravcem produžava) u dužini 1,4 km. Granica se lomi pod uglom 110š u pravcu sjeveroistoka na K 1524 produžava u istom pravcu (presijeca potok Belički K 1071) sve do izvora koji se nalazi na stazi zaseoka Zorunica u dužini od 1,9 km. Granica u pravcu sjeverozapada prati stazu iznad sela G. Vusanje do presjeka dviju staza mjesto Čarišta u dužini 2, 4km. Granica skreće prema sjeveroistoku, prati stazu koja prolazi kroz katun do granice katastarskih opština Vusanje i Kruševu u dužini od 2,0 km. Granica u istom pravcu (krivudavo) prati granicu između državne šume (blok br. 12) i privatne sve do granice katastarskih opština Kruševo i Vojno selo u dužini od 8, 2km. Granica nastavlja u pravcu sjeveroistok, istok na uvir jednog potoka u Beli potok, prati ivicu šume do staze koja ide iz katuna Podkobila u zaseok Budovica u dužini od 1,4 km. Granica ide u pravcu sjeveroistoka, prati spomenutu stazu i ivicu šume u dužini od 0,9 km. Zatim zaobilazi brdo Gradec u pravcu istoka, pa juga do K 1418, koja se nalazi na jednoj stazi u dužini od 0,7 km. Granica prati stazu i ivicu šume do raskrsnice dviju staza u pravcu sjevera u dužini od 0,7 km, granica stazom u obliku luka dolazi na granicu katastarskih opština Vojno Selo i Đurička rijeka u dužini od 0,4km. Granica u pravcu sjeveroistoka prati granicu gore spomenutih katastarskih opština u dužini od 0,9 km. Granica zatim skreće prema istoku stazom u dužini od 0,3 km. Zatim granica ide u pravcu juga, jugoistoka, juga, prati stazu u dužini od 2,4 km. Granica se lomi pod uglom od 90š u pravcu jugoistoka do K 1043 u dužini od 0,3 km. Granica se lomi pod uglom od 90š, prati ivicu šume sve do granice katastarskih opština Đurička rijeka i Hoti u dužini od 0,5 km.

Granica u istom pravcu prati granicu gore spomenutih katastarskih opština u dužini od 0,5 km. Granica skreće u pravcu jugoistoka, prati tok Trokuske rijeke u dužini od 1,4 km, granica prati ivicu šume, zaobilazi zaseok Zabelj, prati ivicu šume i livade u pravcu jugozapada u dužini od 0,8 km. Zatim u pravcu sjeverozapada stazom u dužini od 0,4 km. Granica se zatim lomi u pravcu juga, zaobilazi jedan izvor i ide ivicom šume presijeca jednu stazu sve u dužini 1,6 km. Granica se lomi prema istoku do staze koja prolazi kroz selo Zabelj, prati ivicu šume u dužini od 0,6 km. Granica i dalje prati ivicu šume, u pravcu sjeveroistoka do Trokuske rijeke u dužini od 0,6 km. Granica ide tokom rijeke Trokuske u pravcu sjeverozapada u dužini od 0,6 km. Granica se lomi pod uglom od 270° u pravcu sjeveroistoka do staze koja ide iz katuna Baništa u mjesto Kunj u dužini od 0,9 km. Granica zatim prati ivicu šume u pravcu sjevera do Hotske rijeke u dužini od 0,9 km. Granica se lomi pod uglom od 315° u pravcu istoka, prati dio toka Hotske rijeke, staze kroz katun Horalac, pa ponovo tokom Hotske rijeke u dužini od 1,9 km. Granica prati ivicu šume i livade u pravcu sjeveroistoka do granice katastarskih opština Hoti i Bogajići u dužini od 1,5 km. Granica prati granicu gore spomenutih katastarskih opština u pravcu sjeverozapad u dužini od 1,9 km. Granica ide u pravcu sjevera stazom, nailazi na K 1720 i dalje prati stazu, pa ivicu šume pa potokom do uliva u Vrgonoški potok na granici katastarskih opština Bogajići i Prnjavor u dužini od 2,5 km. Granica ide granicom gore spomenutih katastarskih opština u pravcu sjeveroistoka do K 1182 u dužini od 0,9 km. Granica prati tok Treskavičke rijeke u pravcu sjevera do mosta na kolskom putu Plav-Babino polje u dužini od 0,8 km. Granica prati trasu kolskog puta Plav-Babino polje u pravcu istok i jugoistok do kraja istog puta gdje se uliva potok Studenac u Babino poljsku rijeku u dužini od 9,4 km. Granica ide Babino poljskom rijekom do uliva Modrog potoka a ujedno granicom kota - starinskih opština Prnjavor i Desni Meteh u dužini od 0,4 km.

Granica slijedi granicu gore spomenutih opština Modrim potokom u pravcu istoka do K 2245 (Čafa Belega), gdje je i granica Crne Gore sa granicom Kosova u dužini od 1,7 km. Od K 2245 (Čafa Belega). Granica ide između Crne Gore i Kosova, ide u pravcu juga preko K 2204 do K 2366 (Tromeđa, gdje je tromeđa između Crne Gore, Kosova i Republike Albanije u ukupnoj dužini od 2,8 km. Dalji opis granici slijedi opis granice između Crne Gore i Republike Albanije. Od K 2366 (Tromeđa) granica se lomi pod uglom od 270° i ide u pravcu zapada, prelazi preko kamenih beljega i kota (u daljem tekstu k) B 28/III, B 28/II i 2232, do graničnog kamena br. B 28 u dužini od 1,9 km. Granični kamen br. B 28 (2203 Maja e Spalit) je sazidan na grebenu B. Spalit. Oko graničnog kamena nalaze se ostaci šanca. Od graničnog kamena br. B 28 granica ide vododjelnicom basena Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane u opštem jugozapadnom pravcu do graničnog kamena br. B 27 (Čafa Bjelaj), prelazi preko K 2269, B 27/II u dužini od 2,0 km. Granični kamen br. B 27 je sazidan u tjesnacu zvanom (Čafa Bjelaj), odakle polaze staze prema B. Karanfilit, prema Plavu i prema katunu Dobri dol. Od graničnog kamena br. B 27 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane, idući najprije prema jugozapadu, zatim prema sjeverozapadu do graničnog kamena B 26 (2158), prelazi preko K 1989, i B 26/IV u dužini od 1,9 km. Granični kamen B 26 je sazidan na K 2165, koji se nalazi otprilike 350 m na jugoistoku od najviše tačke B. Korolac (Horalac) K 2201. Od graničnog kamena br. B 26 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske strane i basena Valbone sa albanske strane, idući u opštem sjeverno-sjevernoistočnom pravcu do graničnog kamena br. B 25 (K 1916- Čafa e Aljucit) i prolazeći preko B 25/XI, K 1994 - Pločice (B 25/VIII, K 2075 - Maja e Karanfilit, B 25/VI, B 25/III, B 25/II K 1983 - Krš Džonbalića), u dužini 3,5 km. Granični kamen B 25 koji je sazidan na malom brežuljku u tjesnacu zvanom Čafa Trokusit, odakle polaze staze prema katunu Krasnići, prema B. Markovsit, prema Plavu i prema Karanfilitima. Od graničnog kamena br. B 25 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa

crnogorske strane i Valbone sa albanske strane, penjući se u opštem jugozapadnom pravcu do graničnog kamena B 24 (K 2044) i prelazeći preko K B 24/III u dužini od 0,6 km. Granični kamen B 24 je sazidan na K 2063, koji se nalazi otprilike 400 m na sjeverozapadno od najviše tačke brda Markovsit (2119). Od graničnog kamena br. 24 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane i ide u opštem sjeverozapadnom smjeru do graničnog kamena br. 23 i prelazeći preko K B. 23/IV, 1780 u dužini od 1,8 km. Granični kamen broj B 23 nalazi se u tjesnacu zvanom Čafa Vranica preko kojega prolazi staza koja vodi iz Čerema prema Plavu. Od graničnog kamena B 23 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane do graničnog kamena br. B 22. Ona ide prema sjeverozapadu, penjući se, mijenja pravac u smjeru jugozapada sve do K 1760, a zatim ide pravcem zapad do K 1928 (Maja i Vranica), a onda u pravcu sjeverozapada do kamena br. B 22 i prelazeći preko K B 22/XI, (1714), B 22/VIII (1718), B 22/VII (1760, B 22/VI, B 22/IV, 1928) (Maja i Vranices), B 22/II, (1892) u dužini od 3,9 km. Granični kamen br. B 22 podignut je na istočnom vrhu brda Zabelit K 2005. Od graničnog kamena br. B 22 granica ide vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane u opštem jugozapadnom pravcu do graničnog kamena br. B 21, prelazeći preko K B 21/VIII (2010), B 21/VII, B 21/V, 2044, B 21/III (1973), 1952 u dužini od 2,6. Granični kamen br B 21 je podignut u tjesnacu koji se nalazi istočno od brda Capit i odakle polazi jedna staza prema Plavu, drugi prema Gusinju, a treća prema B. Zebelit. Od graničnog kamena br. B 21 granica se uzdiže penje u pravcu zapada i jugozapada, idući vododjelnicom između basena Lima sa crnogorske i Valbone sa albanske strane do graničnog kamena br. B 20 u dužini od 0,8 km. Granični kamen br. 20 je sazidan na jednoj strani na vrhu brda Capit K 2149 koja se nalazi jugoistočno od brda Borit. Blizu graničnog kamena nalazi se nekoliko tragova šanaca. Nekoliko metara od graničnog kamena na crnogorskoj teritoriji sazidan je novi trigonometrijski znak. Granični kamen B 20 sam predstavlja trigonometrijsku tačku mreže koja je služila komisiji radi snimanja. Od graničnog kamena br. 20 granica se spušta prema jugu, idući vododjelnicom između Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane do graničnog kamena br. B 19 (1850) u dužini od 0,7. Granični kamen br. B 19 je sazidan na tjesnacu T. Derijan, preko kojeg prolazi staza koja vodi iz Gusinja prema Čeremu. Od graničnog kamena br. B 19, granica uzima opšte jugozapadni pravac i ide vododjelnicom između Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane, prolazeći preko K 2411, 2528 (Maja Kolata), 2034 (Čafa e Preslopit), 2197 (LJugu i Preslopit), 2294, 2464, (Maja e Desljes), 2360, 2444, 2524 (Maja e Rosit), B 18/II (Čafa e Farumit), B 18/I (2257) do graničnog kamena br. B 18 u dužini od 10,1 km. Sav ovaj veliki greben veoma je strmenit, kamenit i neprolazan. Granični kamen broj B 18 je sazidan u tjesnacu T. Valbona preko kojeg prolazi staza koja vodi iz Gusinja prema Valbonskoj dolini. Od graničnog kamena br. B 18 granica prolazi preko kamenitog, vrlo brežuljkastog i neprolaznog zemljišta, ona kreće prema jugozapadu, ide vododjelnicom između Lima sa crnogorske strane i Valbone sa albanske strane i preko nekoliko tjesnaca, vrhova i K 2146 i stalno se penje do šiljastog vrha K 2246, a zatim spušta u pravcu sjevero zapada do graničnog kamena br. B 17 (1714), prolazeći preko K B 17/IV, B 17/III, (2011), B 17/II, B 17/I, u dužini od 2,8. Granični kamen br. B 17k je sazidan u tjesnacu koji se nalazi sjeverno od Jezerca i jugoistočno od B. Kakisa; preko ovog tjesnaca prolazi staza koja vodi iz Vunseja u Jezerce. Od graničnog kamena br. B 17 granica uzima opšti sjeverozapadni pravac i prolazi kamenitim grebenom, vrlo strmenitog i neprolaznog brda Kakisa K 2221, do graničnog kamena br. B 16, prolazi preko K B 16/II, B 16/I u dužini od 2,1. Granični kamen br. B 16 sazidan je u krajnjoj južnoj tački Ličeni Krstca, na 20 m istočno od staze koja vodi iz sela Vunsej u T. Pejs. Od granice kamena br. B 16 granica uzima opšti pravac prema sjeverozapadu, prolazeći preko kota i biljega k: B 15/XXIX, B 15/XXVIII, (1838), B 15/XXVII (2210), B 15/XXVI, B 15/XXV, B 15/XXIV (2057), B 15/XXII, B 15/XX, 1966, B 15/XVI, B 15/XIII (1960), B 15/XII, B 15/XI (2120),

Ćafa Trajan B 15/ IX (2090), B 15/VIII, B 15/IV (vrh Veliki-2190), B 15/IV, B 15/III (1922), B 15/II, Alibegova škala, do graničnog kamena br. B 15 u dužini od 12,3. Granični kamen br. B 15 je sazidan u tjesnacu preko kojeg prolazi staza koja vodi iz doline Grnčar u dolinu Lepuša. Od graničnog kamena B 15 granica uzima opšti južni-jugozapadni pravac i ide preko K 1184, B 14/VI do B 14/II gdje je i završetak granice NP - "Prokletije". Ukupna granica nacionalnog parka "Prokletije" kroz opštinu Plav iznosi 72,6 km, dok je državna granica sa Kosovom 2,8 km, a sa Albanijom 47,7 km, što ukupno iznosi 123,1 km.

Obilježavanje granica

Član 13

Granice nacionalnih parkova obilježava komisija koju čine predstavnici privrednog društva, organa državne uprave nadležnih za poslove: šumarstva, zaštite životne sredine i organa uprave nadležnog za poslove katastra.

Sredstva za obilježavanje granica obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Kartografski prikaz obilježenih granica nacionalnih parkova izrađuje organ uprave nadležan za poslove katastra.

Način obilježavanja granica nacionalnih parkova propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

III. MJERE ZAŠTITE, RAZVOJA I UNAPRIJEĐIVANJA

Planski akti

Član 14

Zaštita, unaprijeđenje i razvoj nacionalnih parkova obavlja se na osnovu:

- prostornog plana posebne namjene;
- plana upravljanja;
- godišnjeg programa upravljanja.

Prostornim planom posebne namjene utvrđuju se zone zaštite sa granicama, uslovi i mjere zaštite.

Plan upravljanja donosi Vlada, na period od pet godina u skladu sa zakonom.

Plan upravljanja izrađuje privredno društvo uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Godišnji program upravljanja donosi privredno društvo u skladu sa prostornim planom posebne namjene i planom upravljanja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Godišnji program iz stava 5 ovog člana dostavlja se Ministarstvu, u skladu sa zakonom kojim je uređen zaštita prirode.

Godišnji program upravljanja

Član 15

Godišnji program upravljanja naročito sadrži:

- mjere zaštite, očuvanja, unaprijeđenja i korišćenja dobara nacionalnog parka;
- razvojne smjernice, smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje dobara nacionalnog parka uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva;
- način sprovođenja zaštite, korišćenja i upravljanja nacionalnim parkom;
- ciljeve zaštite i održivog razvoja;
- analizu i ocjenu uslova za ostvarivanje ciljeva zaštite;
- prikaz prirodnih resursa i korisnika dobara nacionalnih parkova;
- prioritetne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoringu prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine;
- ocjenu stanja nacionalnog parka;
- smjernice za naučno-istraživački rad;
- planirane aktivnosti na održivom korišćenju prirodnih resursa, razvoju i uređenju prostora;
- prostornu identifikaciju planskih namjena i režima korišćenja zemljišta;
- aktivnosti na promociji i valorizaciji dobara nacionalnog parka;
- oblike saradnje i partnerstva sa lokalnim stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;
- dinamiku i način sprovođenja i realizacije plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja;
- finansijska sredstva za realizaciju godišnjeg programa upravljanja;
- druge elemente od značaja za upravljanje nacionalnim parkom u skladu sa zakonom.

Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnosti, radnje i aktivnosti na području nacionalnog parka dužna su da te djelatnosti, radnje i aktivnosti sprovode u skladu sa planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja.

Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa upravljanja privredno društvo dostavlja Ministarstvu do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Zabrane

Član 16

Na području nacionalnih parkova zabranjeno je:

- 1) krčenje i čista sječa šuma;
- 2) unošenje alohtonih biljnih vrsta, osim za potrebe sprječavanja erozije i klizišta, kao i sakupljanje rijetkih, endemičnih i prorijeđenih biljnih vrsta, osim u svrhe naučnih istraživanja;

- 3) unošenje alohtonih životinjskih vrsta, kao i poribljavanje jezera, rijeka i drugih vodotoka sa alohtonim vrstama riba;
- 4) hvatanje ili ubijanje ugroženih životinjskih vrsta koje žive na području nacionalnog parka;
- 5) uznemiravanje ugroženih životinjskih vrsta, posebno u periodu razmnožavanja, ishrane, hibernacije ili migracije;
- 6) uništavanje ili uzimanje jaja životinja iz nacionalnog parka;
- 7) ugrožavanje ili uništavanje lokaliteta na kojima se odvija razmnožavanje ili odmor životinja;
- 8) istrebljivanje autohtone divlje vrste biljaka, životinja i gljiva, branje, sakupljanje, korišćenje i uništavanje zaštićenih divljih vrsta biljaka, osim u slučajevima utvrđenim zakonom kojim je uređena zaštita prirode;
- 9) uznemiravanje, hvatanje i povrjeđivanje zaštićenih divljih životinja, smanjivanje brojnosti populacije zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, uništavanje ili oštećivanje njihovih staništa ili mijenjanje njihovih životnih uslova;
- 10) branje, sakupljanje i korišćenje nezaštićenih biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje nezaštićenih životinjskih vrsta u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost populacije;
- 11) branje, sakupljanje, uništavanje, sječa, iskopavanje, držanje i promet strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva, osim u slučajevima koji su utvrđeni zakonom kojim je uređena zaštita prirode;
- 12) strogo zaštićene divlje vrste životinja hvatati, držati, odnosno ubijati, uznemiravati naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, preparirati, oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja, osim u slučajevima utvrđenim zakonom kojim je uređena zaštita prirode;
- 13) hvatanje ili ubijanje divljih vrsta životinja na području nacionalnog parka korišćenjem neselektivnih sredstava kao što su: zamke, samostrijeli, električne smrtonosne ili omamljujuće naprave, vještačke svijetleće naprave, ogledala i druge zasljepljujuće naprave, odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni i dr.) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja, naprave za osvetljavanje cilja, optički nišani za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike, eksploziv, otrovi i otrovni ili omamljujući mamci, poluautomatsko ili automatsko oružje, letjelice, vozila na motorni pogon u pokretu i druga sredstva utvrđena međunarodnim ugovorima, osim u slučajevima utvrđenim zakonom kojim je uređena zaštita prirode;
- 14) ubijanje ili hvatanje strogo zaštićenih ptica, naročito selica, uništavanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda čak i ako su prazna, njihovo uznemiravanje, naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja, držanje ptica koje je zabranjeno loviti, kao i vršenje drugih radnji suprotno zakonu;
- 15) branje, sakupljanje, sječenje, vađenje iz korijena ili uništavanje ugroženih biljnih vrsta i gljiva čija staništa su na području nacionalnog parka;
- 16) držanje u zatočeništvu, prevoz, prodaja ili razmjena i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka ugroženih vrsta životinja porijeklom sa područja nacionalnih parkova, kao i držanje, prevoz, prodaja ili razmjena i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka ugroženih vrsta biljaka i gljiva;
- 17) eksploatacija zemlje, kamena, pijeska, šljunka i drugog materijala i mineralnih sirovina, ukoliko zakonom i planom upravljanja nije drugačije određeno;
- 18) razoravanje i melioracija planinskih pašnjaka, močvarnih i drugih livada sa autohtonom vegetacijom, na većem nagibu terena i podizanje vještačkih travnjaka i mijenjanje sastava vegetacije;
- 19) deponovanje industrijskog, građevinskog i komunalnog otpada i njegovo privremeno odlaganje na mjestima koja nijesu određena za te namjene;

- 20) ispuštanje neprečišćenih industrijskih i drugih otpadnih voda u vode jezera, rijeka, potoka i u druge prirodne recipijente;
- 21) graditi nuklearne objekte i deponovati radio-aktivne i opasne materije;
- 22) kampovati van mjesta predviđenog za kampovanje i bez plaćene naknade;
- 23) obavljati ribolov bez ribolovne dozvole;
- 24) obavljati ribolov i sportski ribolov u vrijeme lovostaja;
- 25) loviti više primjeraka ribe od dozvoljenog;
- 26) obavljati ribolov sa dva ili više ribolovnih štapova;
- 27) loviti ribu sa nedozvoljenim mamcima;
- 28) obavljati ribolov sa čamca ili kajaka prilikom splavarenja rijekom Tarom;
- 29) koristiti dobra nacionalnih parkova bez prethodno zaključenog ugovora;
- 30) splavariti rijekom Tarom, bez plaćene naknade;
- 31) voditi turističke posjetioce kroz prostor nacionalnog parka bez prethodno plaćenih ulaznica;
- 32) puštati lovačke kerove na prostor nacionalnog parka sa namjerom gonjenja divljači u svrhu lova;
- 33) sprječavanje i ometanje nadzornika nacionalnog parka u vršenju službene dužnosti;
- 34) uklanjanje ili sječa polomljenih ili suvih stabala bez prethodne doznake;
- 35) postavljanje štanda za prodaju na prostoru nacionalnog parka bez odobrenja;
- 36) zahvatanje vode iz jezera i/ili rijeka za punjenje cistijerni bez saglasnosti privrednog društva;
- 37) prodaja pića i hrane turističkim posjetiocima na mjestima koja nijesu za to predviđena;
- 38) loženje vatre mimo mjesta određenih za tu namjenu;
- 39) snimanje ili fotografisanje u komercijalne svrhe bez odobrenja;
- 40) postavljanje reklamnih i/ili drugih panoa i informativne table bez odobrenja;
- 41) obavljanje podvodne aktivnosti bez odobrenja;
- 42) korišćenje plovila sa motorom jačine preko 10 konjskih snaga (čamci, gliseri, skuteri i dr.) bez odobrenja, osim za potrebe organa državne uprave;
- 43) sidrenje i/ili privezivanje plovila izvan mjesta određenih prostornim planom posebne namjene;
- 44) parkiranje vozila van mjesta određenog za parkiranje i vožnja van određenog puta;
- 45) bacanje otpadaka van mjesta određenog za te namjene;
- 46) oštećivanje natpisa i oznaka kojima se obilježavaju vrijednosti nacionalnih parkova ili daju obavještenja posjetiocima.

U zaštitnoj zoni nacionalnog parka, u skladu sa prostornim planom posebne namjene, ne smiju se unositi alohtone vrste i genetski modifikovani organizmi i preduzimati druge radnje koje su u suprotnosti sa mjerama zaštite utvrđene prostornim planom posebne namjene.

Izuzeci od zabrana

Član 17

Na području nacionalnih parkova mogu se, preduzimati pojedine radnje iz člana 16 stav 1 ovog zakona, na osnovu dozvole organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine, radi:

- zaštite divlje vrste biljaka, životinja i gljiva i očuvanja prirodnih staništa;
- spriječavanja ozbiljnih šteta na usjevima, šumama, ribnjacima, vodama i dr;
- zaštite zdravlja ljudi, sigurnosti i vazdušne sigurnosti;
- istraživanja i obrazovanja.

O sprovođenju radnji iz stava 1 ovog člana privredno društvo sačinjava godišnji izvještaj koji dostavlja Ministarstvu.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sadrži:

- sprovedene radnje, razloge zbog kojih su sprovedene, divlje vrste biljaka, životinja i gljiva na kojima su sprovedene radnje;
- sredstva, opremu ili metode koji su korišćeni u sprovođenju radnji;
- sprovedene mjere nadzora i dobijeni rezultati.

Izvještaj iz stava 3 ovog člana je sastavni dio izvještaja o realizaciji godišnjeg programa upravljanja.

IV. KORIŠĆENJE DOBARA NACIONALNIH PARKOVA

Dobra nacionalnih parkova

Član 18

Dobra nacionalnih parkova: zemljište, šume, vode, biljni i životinjski svijet i drugi prirodni resursi, kao i radom stvorene vrijednosti u nacionalnim parkovima, mogu se koristiti u skladu sa zakonom, prostornim planom posebne namjene i planom upravljanja vodeći računa o očuvanju biološke i predione raznovrsnosti.

Na području nacionalnih parkova mogu se vršiti kulturne, naučno-istraživačke, obrazovne, turističke, rekreativne, sportske i druge djelatnosti u skladu sa zakonom, koje po svom karakteru, obimu i načinu sprovođenja ne narušavaju prirodne vrijednosti nacionalnih parkova.

Djelatnostima iz st.1 i 2 ovog člana ne smiju se ugrožavati biološke, geološke, ekosistemske, predione, hidrografske, geomorfološke, kulturne vrijednosti i izvornost i nesmetan prirodni razvoj biljnog i životinjskog svijeta.

Pravno ili fizičko lice koje realizacijom radnji, aktivnosti i djelatnosti izazove štetne posljedice u nacionalnom parku ili koristi prirodne resurse bez utvrđenih uslova zaštite prirode ili suprotno datim uslovima zaštite prirode dužno je da izvrši sanaciju i/ili rekultivaciju, u skladu sa zakonom.

Ekosistemske usluge

Član 19

Na području nacionalnih parkova mogu se obavljati ekosistemske usluge na način kojim se obezbjeđuje održivost ekosistema.

Ekosistemske usluge su dodatne radnje i aktivnosti na zaštiti određenog ekosistema u cilju stvaranja direktnog ili indirektnog ekonomskog benefita za korisnike dobara nacionalnih parkova.

Ekosistemske usluge mogu obavljati pravna i fizička lica koja obavljaju radnje, aktivnosti i djelatnosti na području nacionalnih parkova

Ekosistemske usluge se vrše samo na osnovu zaključenog ugovora sa privrednim društvom.

Ugovor iz stava 4 ovog člana naročito sadrži:

- opis radnji i aktivnosti koja će se sprovesti u okviru ekosistemskih usluga;
- procjenu ekosistemske usluge koje su predmet ugovora;
- tehnologija koja će se koristiti pri realizaciji ekosistemskih usluga;
- iznos finansijskih sredstava ili drugi vid benefita ostvarenog korišćenjem dobara nacionalnih parkova koju korisnik tih dobara obezbjeđuje privrednom društvu;
- rok za realizaciju ekosistemskih usluga;
- obavezu privrednog društva da finansijska sredstva dobijena od strane korisnika dobara nacionalnog parka usmjeri na zaštitu i unaprijeđenje dobara nacionalnih parkova.

Zaštita pri korišćenju dobara nacionalnih parkova

Član 20

Pri korišćenju dobara nacionalnih parkova, u skladu sa, planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja mora se obezbijediti zaštita voda i njihovih obala, zemljišta i šuma, divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, ribljeg fonda, vazduha, pejzažnih i ambijentalnih vrijednosti i radom stvorenih vrijednosti i drugih prirodnih bogatstava.

Korišćenje prirodnih dobara vrši se na način kojim se obezbjeđuje održivost za sadašnje i buduće generacije.

Naknade

Član 21

Za korišćenje dobara nacionalnog parka pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: korisnik) plaća naknadu za:

- ulazak u nacionalni park;
- pružanje usluga posjetiocima (korišćenje vodiča, razgledanje zbirke, korišćenje informativno-edukativnog materijala, i dr.);
- ugostiteljske, prodajne, smještajne i infrastrukturne objekte (stalne i privremene);
- iznajmljivanje i/ili korišćenje objekata i prostorija nacionalnog parka;
- korišćenje mineralnih sirovina;
- iznajmljivanje sredstava i opreme za sport i rekreaciju (čamaca, brodova, kajaka, bicikala i dr.);
- organizovano posmatranje ptica;
- kampovanje;
- splavarenje i rafting;
- loženje vatre na posebno uređenim mjestima;
- džiping ture;
- parking;

- sportske i kulturne manifestacije;
- korišćenje plaža;
- trafo stanice;
- uspostavljanje zona sanitarne zaštite vodozahvata u sistemima javnog vodosnabdijevanja;
- korišćenje prostora za žičare, uspinjače i ski liftove;
- postavljanje privremenih objekata;
- postavljanje bilborda i reklamnih panoa;
- snimanje igranih i komercijalnih filmova, TV reklama i spotova;
- privredni i sportsko rekreativni ribolov;
- splavarenje i upotrebu plovila u sportsko rekreativne svrhe;
- korišćenje imena i znaka nacionalnog parka;
- sakupljanje i branje šumskih plodova i gljiva u komercijalne svrhe;
- druge radnje, aktivnosti i djelatnosti u skladu sa zakonom.

Naknadu iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne plaćaju fizička lica koja žive i posjeduju nepokretnosti u nacionalnom parku i članovi njihove uže porodice.

Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se opštim aktom privrednog društva, uz saglasnost Ministarstva.

Naknada iz stava 1 ovog člana prihod je privrednog društva.

Sredstva od naknada koriste se za zaštitu, razvoj i unaprijeđivanje nacionalnih parkova.

Izgradnja objekata

Član 22

Izgradnja objekata i izvođenje drugih radova na području nacionalnih parkova može se vršiti u skladu sa prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja i drugim planskim dokumentima.

Izgradnja objekata i izvođenje drugih radova u nacionalnim parkovima može se vršiti na osnovu građevinske dozvole, u skladu sa zakonom.

Objekti privremenog karaktera

Član 23

Na području nacionalnih parkova mogu se postavljati objekti privremenog karaktera na lokacijama u skladu sa planom objekata privremenog karaktera.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi organ državne uprave nadležan za poslove uređenja prostora na period od tri godine, u skladu sa zakonom.

Šume u nacionalnim parkovima

Član 24

Šume u nacionalnim parkovima su šume posebne namjene.

Šumama i šumskim zemljištem u nacionalnim parkovima upravlja privredno društvo u skladu sa planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja, kojim se obezbjeđuje ostvarivanje funkcija šuma utvrđenih zakonom.

Vlasnici šuma i šumskog zemljišta na području nacionalnih parkova dužni su da šume i šumsko zemljište koriste u skladu sa planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja.

Upravljanje zemljištem i drugim nepokretnostima

Član 25

Zemljištem i drugim prirodnim dobrima u državnoj svojini koja se nalaze na području nacionalnih parkova upravlja privredno društvo.

Zemljištem i drugim prirodnim dobrima u privatnoj svojini koja se nalaze na području nacionalnih parkova upravlja vlasnik, u skladu sa prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja.

Ograničenja prava svojine

Član 26

Vlasnik nepokretnosti u nacionalnom parku, kome se ograničava korišćenje nepokretnosti mjerama zaštite nacionalnog parka, ima pravo na naknadu štete srazmjerno umanjenju prihoda.

Visina naknade štete iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se ugovorom između vlasnika nepokretnosti i privrednog društva.

Ukoliko se lica iz stava 2 ovog člana u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ne sporazumiju, visinu naknade štete određuje nadležni sud.

Vlasnici nepokretnosti iz stava 1 ovog člana, dužni su da omoguće licima pristup nepokretnostima radi posjete, razgledanja i istraživanja u naučne svrhe.

Pravo preče kupovine

Član 27

Vlasnik nepokretnosti na području nacionalnog parka, koji namjerava da proda nepokretnost dužan je da je prethodno ponudi Vladi, preko organa uprave nadležnog za imovinu.

Ponuda iz stava 1 ovoga člana obavezno sadrži cijenu i uslove prodaje.

Ako Vlada ne prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana kada je ponuda dostavljena, vlasnik ne može prodati nepokretnost drugom licu pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima ih je ponudio Vladi.

Ugovor zaključen suprotno st. 1 i 3 ovog člana ništav je.

Uslovi korišćenja dobara nacionalnih parkova

Član 28

Zemljište i druga prirodna dobra koja se nalaze na području nacionalnog parka u državnoj svojini privredno društvo daje na korišćenje privrednim društvima i drugim pravnim i fizičkim licima, radi obavljanja djelatnosti u skladu sa zakonom, prostornim planom posebne namjene i drugim planskim dokumentima.

Način, uslovi i vrijeme davanja na korišćenje zemljišta, nepokretnosti i dobara nacionalnih parkova iz stava 1 ovog člana uređuju se propisom Vlade.

Korišćenje dobara iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu zaključenog ugovora sa privrednim društvom.

Korisnik dobara nacionalnih parkova ne može prenijeti pravo korišćenja na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti davaoca.

Unutrašnji red

Član 29

Radi sprovođenja plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja, privredno društvo opštim aktom utvrđuje unutrašnji red u nacionalnim parkovima i organizuje službu zaštite.

Službu zaštite čine nadzornici nacionalnih parkova u skladu sa zakonom.

Prava i dužnosti nadzornika

Član 30

Nadzornik nacionalnog parka ima prava i dužnosti utvrđene zakonom i opštim aktom privrednog društva.

Nadzornik nacionalnog parka vrši dužnost u službenom odijelu (uniformi), ima službeni znak i legitimaciju, nosi oružje i primjenjuje sredstva prinude u skladu sa zakonom.

Službeni znak i legitimaciju iz stava 2 ovog člana propisuje i izdaje privredno društvo.

V. SREDSTVA ZA RAD UPRAVLJAČA

Izvori sredstava

Član 31

Sredstva za rad privrednog društva obezbjeđuju se iz:

- Budžeta Crne Gore;
- naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova iz člana 21 ovog zakona;
- donacija;
- kredita;
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

VI. PRISTUP INFORMACIJAMA I UČEŠĆE JAVNOSTI

Pristup informacijama

Član 32

Podatke o stanju prirode u nacionalnim parkovima privredno društvo dostavlja na zahtjev zainteresovanih pravnih i fizičkih lica.

Učešće javnosti

Član 33

Privredno društvo dužno je da obavijesti zainteresovane organe, organizacije i zainteresovanu javnost o početku pripreme plana upravljanja, objavljivanjem obavještenja u najmanje jednom štampanom mediju.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o načinu, roku i mjestu javnog uvida, kao i načinu i roku dostavljanja primjedbi i mišljenja.

VII. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 34

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo i drugi nadležni organi državne uprave, u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 35

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) koristi dobra nacionalnih parkova bez prethodno zaključenog ugovora (član 16 stav 1 tačka 29);
- 2) zahvata vodu iz jezera i/ili rijeka za punjenje cistijerni bez saglasnosti privrednog društva (član 16 stav 1 tačka 36);
- 3) snima ili fotografiše u komercijalne svrhe bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 39);
- 4) postavi reklamne i/ili druge panoje i informativne table bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 40);
- 5) obavlja podvodne aktivnosti bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 41);
- 6) koristi plovila sa motorom jačine preko 10 konjskih snaga (čamci, gliseri, skuteri i dr.) bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 42).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 12.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 6 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 4.000 eura

Za prekršaj iz stava 1 tačka 6 ovog člana može se izreći zaštitna mjera oduzimanje plovila i robe na njemu.

Član 36

Novčanom kaznom od 100 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako u nacionalnim parkovima:

- 1) kampuje van mjesta predviđenog za kampovanje i bez plaćene naknade (član 16 stav 1 tačka 22);
- 2) obavlja ribolov bez ribolovne dozvole (član 16 stav 1 tačka 23);
- 3) obavlja ribolov i sportski ribolov u vrijeme lovostaja (član 16 stav 1 tačka 24);
- 4) ulovi više primjeraka ribe od dozvoljenog (član 16 stav 1 tačka 25);
- 5) obavlja ribolov sa dva ili više ribolovnih štapova (član 16 stav 1 tačka 26);
- 6) lovi ribu sa nedozvoljenim mamcima (član 16 stav 1 tačka 27);
- 7) obavlja ribolov sa čamca ili kajaka prilikom splavarenja rijekom Tarom (član 16 stav 1 tačka 28);
- 8) koristi dobra nacionalnih parkova bez prethodno zaključenog ugovora (član 16 stav 1 tačka 29);
- 9) splavariti rijekom Tarom bez plaćene naknade (član 16 stav 1 tačka 30);
- 10) vodi turističke posjetioce kroz prostor nacionalnog parka bez prethodno plaćenih ulaznica (član 16 stav 1 tačka 31);
- 11) pušta lovačke kerove na prostor nacionalnog parka sa namjerom gonjenja divljači u svrhu lova (član 16 stav 1 tačka 32);

- 12) spriječava i ometa nadzornika nacionalnog parka u vršenju službene dužnosti (član 16 stav 1 tačka 33);
- 13) uklanja ili siječe polomljena ili suva stabla bez prethodne doznake (član 16 stav 1 tačka 34);
- 14) postavlja štand za prodaju na prostoru nacionalnog parka bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 35);
- 15) zahvata vodu iz jezera i/ili rijeka za punjenje cistijerni bez saglasnosti privrednog društva (član 16 stav 1 tačka 36);
- 16) prodaje piće i hranu turističkim posjetiocima na mjestima koja nijesu za to predviđena (član 16 stav 1 tačka 37);
- 17) snima ili fotografiše u komercijalne svrhe bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 39);
- 18) postavi reklamne i/ili druge panoe i informativne table bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 40);
- 19) obavlja podvodne aktivnosti bez odobrenja (član 16 stav 1 tačka 41).

Član 37

Novčanom kaznom do 150 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako u nacionalnim parkovima:

- 1) loži vatru mimo mjesta određenih za tu namjenu (član 16 stav 1 tačka 38);
- 2) usidri i/ili priveže plovila izvan mjesta određenih prostornim planom posebne namjene (član 16 stav 1 tačka 43);
- 3) parkira vozilo van mjesta određenog za parkiranje i vozi van određenog puta (član 16 stav 1 tačka 44);
- 4) baca otpatke van mjesta određenog za te namjene (član 16 stav 1 tačka 45);
- 5) ošteti natpise i oznake kojima se obilježavaju vrijednosti nacionalnih parkova ili daju obavještenja posjetiocima (član 16 stav 1 tačka 46).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za donošenje propisa

Član 38

Podzakonski akti na osnovu ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o nacionalnim parkovima („Službeni list CG” broj 56/09).

Rok za donošenje prostornog plana posebne namjene za Nacionalni park "Prokletije"

Član 39

Prostorni plan posebne namjene za Nacionalni park "Prokletije" donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Plan upravljanja za Nacionalni park "Prokletije" donijeće se u roku od godinu dana od dana donošenja prostornog plana iz stava 1 ovog člana.

Rok za obilježavanje granica

Član 40

Obilježavanje granica nacionalnih parkova izvršiće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnivanje privrednog društva

Član 41

Privredno društvo osnovaće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do osnivanja privrednog društva nacionalnim parkovima upravljaće Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore.

Zaposlene, opremu, sredstva, imovinu i dokumentaciju Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore preuzeće privredno društvo danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata.

Prestanak važenja odluke

Član 42

Danom upisa privrednog društva u Centralni registar privrednih subjekata prestaje da važi Odluka o organizovanju Javnog preduzeća za nacionalne parkove („Službeni list CG” broj 20 /11).

Prestanak važenja zakona

Član 43

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o nacionalnim parkovima ("Službeni list CG", broj 56/09).

Stupanje na snagu

Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o nacionalnim parkovima sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o nacionalnim parkovima je revizija granica NP »Durmitor«, kao i reorganizacija Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore u privredno društvo, a u skladu sa obavezama proisteklim iz Zakona o unaprijeđenju poslovnog ambijenta ("Sl. list CG", br. 40/10). Naime, prema ovom zakonu javna preduzeća su dužna da se reorganizuju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona.

Kada je riječ o reviziji granica NP »Durmitor«, 2009. godine potekla je inicijativa od Javnog preduzeća "Nacionalni parkovi Crne Gore", kao upravljača Nacionalnim parkovima u Crnoj Gori da se, s obzirom na antropogene zahvate i urbanizaciju, koji su bili prisutni na jednom dijelu prostora Nacionalnog parka "Durmitor" u neposrednom okruženju grada Žabljak, pokrene postupak isključenja tog dijela iz granica nacionalnog parka, a koje je vezano za podnožje durmitorskog masiva i obuhvata nekoliko durmitorskih sela. Dodatni argument je bila i činjenica da su upravo u prostoru koje je bilo pod uticajem gradnje nepokretnosti u velikoj mjeri u privatnoj i mješovitoj svojini. Naime, u zaštićenim područjima prirode, posebno onim sa strožijim režimom zaštite prirode (rezervati prirode, nacionalni parkovi i sl.) preporučuje se od strane IUCN-a (Međunarodne unije za zaštitu prirode) da zemljište bude u državnoj svojini, svojini lokalnih zajednica ili drugih tijela osnovanih radi dugoročne zaštite prirode, s obzirom da je vlasništvo relevantno za postizanje ciljeva upravljanja zaštićenim područjima prirode.

Gore pomenuta inicijativa prihvaćena je od tadašnjeg Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i shodno tome je urađen projektni zadatak. Na osnovu istog, a u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine podnijelo je zahtjev za izradu stručne podloge – Studije revizije granica zaštićenog prirodnog dobra Nacionalnog parka Durmitor (član 56., stav 1. i 2. Zakona o zaštiti prirode) Zavodu za zaštitu prirode. U skladu sa odredbama iz Ugovora o izradi *Stručne podloge - Studije izvodljivosti za reviziju granica Nacionalnog parka Durmitor* koji je zaključen između Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i Zavoda za zaštitu prirode (01-5161/4 od 30/09. 2009. godine), Zavod za zaštitu prirode pristupio je izradi predmetne Studije po sadržaju koji je utvrđen u članu 56. Zakona o zaštiti prirode i kao takav prihvaćen od strane Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine u *Ponudi* Zavoda (br. 01-906 od 28. 09. 2009. godine).

U skladu sa uslovima vezanim za izradu Studije zaštite koji su propisani u članu 56 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG“ br. 51/08), Zavod za zaštitu prirode uradio je Stručnu podlogu - Studiju izvodljivosti za reviziju granica Nacionalnog parka „Durmitor“. Izradom ove Studije obezbijeđena je stručna podloga za izmjenu granica NP „Durmitor“

koje su propisane članom 8 Zakona o nacionalnim parkovima, izradu odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije i planova upravljanja za NP „Durmitor“.

Koncept budućeg statusa zaštićenog prirodnog dobra NP Durmitor promijenjen je u odnosu na postojeći koncept (kategorija zaštite „nacionalni park“, odnosno **II kategorija zaštićenog prirodnog dobra**) kroz izmijenjene granice NP Durmitor u zoni izuzeća grada Žabljaka i naselja kod grada Žabljaka (Razvršje, Motički gaj, Virak, Pošćenje i dr) i postavljanje osnove za buduće upravljanje ovim zaštićenim prirodnim dobrom.

U skladu sa odredbama iz Zakona o zaštiti prirode, kao sastavni dio Studije je urađen i **kartografski prikaz** granica ovog zaštićenog prirodnog dobra na geodetskoj i topografskoj podlozi koju je, shodno Zakonu, prethodno obezbijedila Uprava za nekretnine, kao i opštine Žabljak i Šavnik.

U skladu s Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona (“Službeni list Crne Gore”, broj 12/12) Ministarstvo održivog razvoja i turizma (pravni sljedbenik Ministarstva uređenja prostora i zaštute životne sredine) je 29. III 2013. obavjestilo zainteresovanu javnost da pokreće Javnu raspravu o Inoviranoj stručnoj podlozi–Studije izvodljivosti za reviziju granica Nacionalnog parka „Durmitor“. Shodno Uredbi rasprava se sprovodila: organizovanjem dvije tribine (u Podgorici - 17.04. 2013. godine i Žabljaku – 19.04.2013. godine) kao i dostavljanjem prijedloga, sugestija i komentara u pisanom i elektronskom obliku. Osim toga Javna rasprava podrazumijevala je i konsultovanje relevantnih institucija, organizacija, udruženja, NVO sektora i pojedinaca putem davanja na mišljenje navedene Studije.

Studija koju je dostavio obrađivač je inovirana i usklađena sa sugestijama od strane lokalnih samouprava Žabljak, Šavnik i Plužine, resornih ministarstava, Uprave za šume, kao i pojedinih NVO organizacija. Posebno se vodilo računa o razvojnim potrebama opštine Šavnik, tako da je umjesto prvobitnog prijedloga da se na ime isključenja dijela teritorije NP „Durmitor“ u okolini grada Žabljak izvrši nefinansijska kompenzacija uključivanjem kanjona Nevidio i Dragišnice u zonu NP “Durmitor”, predviđeno da područje kanjona Nevidio i Dragišnice bude zasebno izdvojeno kao posebno zaštićeno dobro nižeg ranga-kategorije, kao regionalni park odnosno park prirode “Dragišnica i Komarnica” sa površinom od 2.570,5 hektara. Za ovaj prostor bi u skorijem vremenu trebalo uraditi plan upravljanja i zaštite s ciljem da se imenuje upravljač zaštićenog dobra koji bi mogao biti opština, neko preduzeće ili čak nevladina organizacija. Ovaj prostor je izabran zbog prisutne prirodne vrijednosti. Naime, navedeno područje ispunjava suštinska svojstva zaštićenog prirodnog dobra, tj. obezbijeđen je nivo izvornosti prirodnih staništa koja mogu biti reprezent budućeg regionalnog parka/parka prirode. Navedeno područje se zbog svoje funkcije i značaja predlaže za novi regionalni park/park prirode iz razloga što omogućava zaštitu reprezentativnih staništa, populacija zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, kao i zaštitu atraktivnosti i prepoznatljivosti pejzaža Durmitora. U tom smislu iniciranje formiranja novog regionalnog parka/parka prirode „Dragišnica – Komarnica“ ima punu opravdanost s ciljem povezivanja zaštićenih prostora na nacionalnom i regionalnom nivou. Funkcionalno povezivanje ide i u pravcu formiranja Nacionalne mreže zaštićenih područja, kao jednog od dugoročnih ciljeva Strategije biodiverziteta (2011-2015.god).

Važno je pomenuti i činjenicu da se u okviru Prostornog plana Crne Gore do 2020. godine u neposrednom okruženju NP „Durmitor“ planiraju novi prostori za zaštitu u okviru dugoročne projekcije prirode u Crnoj Gori do 2020. godine. U prvom redu to je

povezivanje NP „Durmitor“ sa NP „Sutjeska“ u Bosni i Hercegovini, preko Regionalnog parka-parka prirode „Piva“ koji obuhvata planinske masive Maglića, Volujaka, Bioča, Trnovačkog Durmitora i Vlasulje sa kojim bi se napravio ekološki kooridor koji bi povezao izvorišni dio sliva rijeke Drine kao zeleni pojas u okviru dinarskog luka.

Jedan od razloga za mogućnost proglašenja navedenog područja za regionalni park/park prirode predstavlja i socio-ekonomski aspekt. Naime, shodno odredbama Zakona o zaštiti prirode proglašenje ovog zaštićenog prirodnog dobra je u nadležnosti lokalne samouprave, tako da će se samim tim stvoriti mogućnost da Opština Šavnik, koja je jedna od inicijatora izmjene predmetne Studije, proglasi gore navedeno područje za zaštićeno prirodno dobro, kao i imenuje njegovog upravljača. Na ovaj način bi se stvorili uslovi za povećanje prihoda u budžetu jedinice lokalne samouprave, kroz naknade za korišćenje prirodnih dobara u zaštićenom prirodnom dobru, kao i druge vidove obezbjeđivanja sredstava. Sa povećanjem prihoda od navedenih sredstva koja se slivaju u budžet jedinice lokalne samouprave ista će, shodno svojim ingerencijama, moći da ih usmjeri za svoj razvoj.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U pripremi Zakona korišćena su komparativna iskustava zemlje u regionu (Hrvatska) kao i iskustava razvijenih zemalja (Italija). Izrada ovog Zakona s obzirom na predmet regulisanja ne podrazumijeva unošenje odredbi pojedinih direktiva odnosno harmonizaciju sa istim, ali je u pripremi Zakona konsultovan Vodič Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN) za upravljanje zaštićenim područjima, a transponovane su pojedine odredbe Direktive Savjeta Evrope od 21.maja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divljeg biljnog i životinjskog svijeta 92/43/EEC .

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U poglavlju I – »Osnovne odredbe« utvrđeno je da nacionalni parkovi kao zaštićena prirodna dobra uživaju posebnu zaštitu i da se na nacionalne parkove primjenjuje propisi o zaštiti prirode ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno. Takođe su nabrojani postojeći nacionalni parkovi u Crnoj Gori. U ovom poglavlju definisani su opšti principi zaštite i unaprjeđivanja nacionalnih parkova, koji su inkorporirali pravila i standarde primijenjene u razvijenim zemljama. Prirodne i pejzažne vrijednosti nacionalnih parkova štite se obezbjeđivanjem uslova za zaštitu, unaprjeđivanjem i racionalnim korišćenjem dobara nacionalnih parkova; stvaranjem povoljnih uslova za održavanje i razvoj biljnih i životinjskih vrsta i njihovih zajednica; očuvanjem i unaprjeđivanjem posebnih prirodnih vrijednosti; kao i sprječavanjem radnji koje mogu da naruše osnovna svojstva i osobine nacionalnih parkova.

Poslove upravljanja, unaprjeđivanja i korišćenja prirodnih bogatstava i dobara nacionalnih parkova, djelatnost zaštite, unaprjeđivanja i razvoja nacionalnih parkova vrši privredno društvo koje osniva Vlada. U ovom poglavlju navedeno je da se poslovi privrednog društva odnose na: preduzimanje mjera i aktivnosti za ostvarivanje utvrđene politike u upravljanju, korišćenju, zaštiti, razvoju i unaprjeđivanju nacionalnih parkova; sprovođenje plana upravljanja i donošenje godišnjih programa upravljanja; sprovođenje mjera zaštite u skladu sa režimom zaštite, kao i na druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

U poglavlju II- »Granice« utvrđene su granice nacionalnih parkova »Biogradska gora«, »Lovćen«, »Skadarsko jezero«, »Prokletije« i izmijenjene granice NP »Durmitor«, u skladu sa Studijom izvodljivosti za reviziju granica Nacionalnog parka „Durmitor“. Takođe je utvrđeno da preciznije definisanje i obilježavanje granica nacionalnih parkova, vrši komisija koju čine predstavnici privrednog društva, organa državne uprave nadležnih za poslove šumarstva, zaštite životne sredine i organa uprave nadležnog za poslove katastra.

U poglavlju III »Mjere zaštite, razvoja i unaprjeđivanja« utvrđeno je da se za područje nacionalnih parkova donose prostorni plan područja posebne namjene, plan upravljanja nacionalnih parkova i godišnji program upravljanja. Plan upravljanja nacionalnih parkova izrađuje privredno društvo, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva i isti usvaja Vlada u skladu sa zakonom. Godišnji program upravljanja donosi privredno društvo u skladu sa prostornim planom posebne namjene i planom upravljanja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva. Privredno društvo dostavlja Ministarstvu Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa, do 1 marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Takođe su utvrđene radnje, čije je vršenje zabranjeno na prostoru nacionalnih parkova, u skladu sa Prostornim planom područja posebne namjene. Propisivanjem ovih zabrana želi se postići bolja zaštita nacionalnih parkova i očuvanje njihovih posebnih prirodnih vrijednosti. Pored toga, njihovim propisivanjem obezbjeđuje se bolje definisanje kaznenih odredbi i primjena načela krivičnog i prekršajnog postupka. Ovom odredbom data je mogućnost da se, pored utvrđenih zabrana, Prostornim planom područja posebne namjene, Planom upravljanja i drugim aktima mogu predvidjeti i druge mjere u cilju zaštite nacionalnih parkova. U ovom poglavlju specificirani su izuzeci od navedenih i propisanih zabrana i dati su konkretni slučajevi kada se isti primjenjuju. Takođe su određene radnje koje se ne mogu vršiti u zonama posebnog režima zaštite sa ciljem potpunije zaštite dobara nacionalnih parkova u zonama prvog stepena zaštite.

U poglavlju IV »Korišćenje dobara nacionalnih parkova« uređeno je pitanje davanja na korišćenje prirodnih dobara nacionalnih parkova. Tako se precizira da se prirodna dobra na području nacionalnih parkova u državnoj svojini mogu davati na korišćenje za obavljanje djelatnosti dozvoljenih Zakonom, prostornim planom područja posebne namjene i Planom upravljanja.

U ovom poglavlju uređeno je pitanje ekosistemskih usluga pod kojima se podrazumijevaju radnje i aktivnosti na zaštiti određenog ekosistema u cilju stvaranja direktnog ili indirektnog ekosistemskog benefita za korisnike dobara nacionalnih parkova. Takođe je definisano da će se međusobna prava i obaveze korisnika dobara nacionalnih parkova i privrednog društva urediti posebnim ugovorom.

Dalje su utvrđeni slučajevi kada pravna ili fizička lica, za korišćenje dobara nacionalnog parka, plaćaju naknadu privrednom društvu, kao i da naknadu za ulazak u nacionalni park ne plaćaju fizička lica koja žive i koja posjeduju nepokretnost u nacionalnom parku sa članovima njihove uže porodice.

Izgradnja objekata i izvođenje drugih radova na području nacionalnih parkova može se vršiti samo ako je u skladu sa Prostornim planom područja posebne namjene i Planom upravljanja. Na području nacionalnih parkova mogu se postavljati objekti privremenog karaktera na lokacijama koje su određene planom objekata privremenog karaktera.

Ovim zakonom je definisano da šumama i šumskim zemljištem u nacionalnim parkovima upravlja privredno društvo u skladu sa Planom upravljanja i godišnjim programom upravljanja, kojim se obezbjeđuje ostvarivanje funkcija šuma utvrđenih zakonom.

Takođe je utvrđeno da zemljištem i drugim prirodnim dobrima u državnoj svojini koja se nalaze na području nacionalnih parkova upravlja privredno društvo, a zemljištem i drugim prirodnim dobrima u privatnoj svojini upravlja vlasnik, u skladu sa Prostornim planom područja posebne namjene, Planom upravljanja i Godišnjim programom upravljanja.

U ovom zakonu posebno je uređeno pitanje ograničenja prava svojine tako da je utvrđeno da vlasnik nepokretnosti u nacionalnom parku, kome se ograničava korišćenje nepokretnosti mjerama zaštite nacionalnog parka ima pravo na naknadu štete srazmjerno umanjenju prihoda, koja se utvrđuje ugovorom između vlasnika nepokretnosti i privrednog društva.

Dalje, utvrđena je obaveza za vlasnika nepokretnosti u nacionalnom parku, da u slučaju namjere da proda zemljište ili drugu nepokretnost, prethodno ponudi Vladi, preko organa uprave nadležnog za imovinu. Ako Vlada ne prihvati ponudu, vlasnik ne može prodati nepokretnost drugom licu pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima ih je ponudio Vladi, zbog čega je i određeno da su Ugovori zaključeni protivno datim uslovima pravno ništavni.

Radi sprovođenja plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja, privredno društvo opštim aktom utvrđuje unutrašnji red u nacionalnim parkovima i organizuje službu zaštite, koju vrše nadzornici nacionalnih parkova.

U poglavlju V »Sredstva za rad upravljača« utvrđeno je pitanje izvora finansiranja nacionalnih parkova, odnosno obezbjeđivanje sredstava za njihovu zaštitu i razvoj.

U poglavlju VI »Pristup informacijama i učešće javnosti« utvrđeno je da je privredno društvo dužno da na zahtjev zainteresovanih pravnih i fizičkih lica dostavlja podatke o stanju prirode u nacionalnim parkovima, kao i da je u pripremi plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja privredno društvo dužno da omogući učešće zainteresovane javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

U poglavlju VII »Nadzor« utvrđeno je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo zaduženo za poslove zaštite životne sredine i drugi nadležni organi državne uprave, u skladu sa zakonom. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko nadležnih inspekcija, u skladu sa ovim zakonom i Zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U poglavlju VIII »Kaznene odredbe« utvrđena je visina novčane kazne za prekršaje koje počinu fizičko lice, kao i to da nadzornici mogu na licu mjesta izricati novčane kazne prekršajnim nalogom u iznosu od 50 eura.

U prelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi i obaveza donošenja Prostornog plana područja posebne namjene i Plana upravljanja za Nacionalni park »Prokletije«. Takođe je utvrđena obaveza da će se obilježavanje granica nacionalnih parkova izvršiti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredno društvo će biti osnovano u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do osnivanja privrednog društva djelatnost zaštite, unaprjeđivanja i razvoja nacionalnih parkova obavljat će Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, dok će se zaposleni, oprema, sredstva, imovina i dokumentacija Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore preuzeti od strane privrednog društva danom njegovog upisa u Centralni registar privrednih subjekata. Podzakonski akti na osnovu ovog zakona donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu zakona, dok će se do donošenja propisa primjenjivati podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o nacionalnim parkovima („Sl.list CG” br. 56/09).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o nacionalnim parkovima ("Službeni list CG", br. 56/09). Danom upisa privrednog društva u Centralni registar privrednih subjekata prestaje da važi Odluka o organizovanju Javnog preduzeća za nacionalne parkove („Sl.list CG” br. 20 /11).

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Sredstva za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti iz budžeta za pripremu prostornog plana područja posebne namjene za NP „Prokletije”, Plana upravljanja i godišnjeg programa upravljanja za pomenuti nacionalni park; kao i godišnjih programa upravljanja za ostale nacionalne parkove na osnovu važećih planova upravljanja. Takođe je potrebno obezbijediti sredstva za obilježavanje granica nacionalnih parkova. Ukupan finansijski uticaj sprovođenja ovog zakona, dat je u Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa.

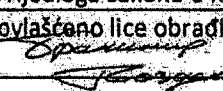
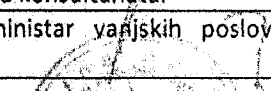
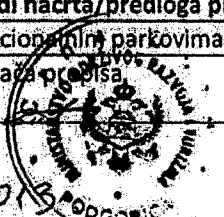
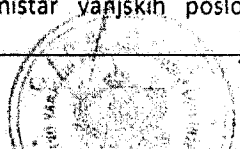
CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Naziv propisa	Predlog zakona o nacionalnim parkovima	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XIV zaštita životne sredine	2. zaštićena prirodna dobra
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	27 životna sredina	27.10.30.10 Upravljanje i efikasno korišćenje prostora, životne sredine i prirodnih resursa
Ključni termini - eurovok deskriptori	nacionalni parkovi, zaštićena prirodna dobra, ekosistemske usluge privredno društvo	

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MORT/IU/PZ/13/28
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Prijedlog zakona o nacionalnim parkovima	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on National parks	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	
- Sektor/odsjek	Direktorat za životnu sredinu i klimatske promjene	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ivana Vojinović, generalna direktorica 446-232, e-mail: ivana.vojinovic@mrt.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marina Spahic 446 -238, e- mail: marina.spahic@mrt.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepenn ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Nacionalnim programom za integraciju (NPI) odnosno Nacionalnim programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (NPA)		
- NPI/NPA za period	/	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
31992L0043		
Direktiva Savjeta 92/43/EEZ od 21. maja 1992. o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore / Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (OJ L 206, 22.7.1992)		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostavi u prilogu)	
Navedeni izvor prava Evropske Unije preveden je na hrvatski jezik.	
10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostavi u prilogu)	
Prijedlog zakona o nacionalnim parkovima nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Prijedloga zakona o nacionalnim parkovima nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa 	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
Datum: 20. 11. 2013. 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva Savjeta od 21.maja 1992. Godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje flore i faune-3199220043				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Prijedlog zakona o nacionalnim parkovima		Proposal for the Law on National parks		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 92/43/EEC				
Član 1-član 11	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je predmet regulisanja Zakona o zaštiti prirode, Sl.list CG br.51/08	
Član 12	Član 16			
(a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;	4) hvatanje ili ubijanje ugroženih životinjskih vrsta koje žive na području nacionalnih parkova;	Potuno usklađeno		

<p>(b) najmerno uznemiravanje tih vrsta, naročito tokom perioda uzgajanja, parenja, hibernacije i migracije;</p> <p>(c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;</p> <p>(d) pogoršavanje ili uništavanje uzgajališta ili odmarališta.</p>	<p>5) uznemiravanje ugroženih životinjskih vrsta, posebno u periodu razmnožavanja, ishrane, hibernacije ili migracije;</p> <p>6) uništavanje ili uzimanje jaja životinja iz nacionalnih parkova</p> <p>7) ugrožavanje ili uništavanje lokaliteta na kojima se odvija razmnožavanje ili odmor životinja;</p>			
<p style="text-align: center;">Član 13</p>	<p style="text-align: center;">Član 16</p>			
<p>(a) namjerno branje, sakupljanje, sječu, iskorjenjivanje ili uništavanje takvih biljaka u njihovom prirodnom okruženju u divljini;</p> <p>(b) zadržavanje, transport i prodaju ili razmjenu i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koji su uzeti na zakonom dozvoljeni način</p>	<p>11) branje, sakupljanje, uništavanje, sječa, iskopavanje, držanje i promet strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva, osim u slučajevima koji su utvrđeni zakonom kojim je uređena zaštita prirode;</p> <p>16) držanje u zatočeništvu, prevoz, prodaja ili razmjena i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka ugroženih vrsta životinja porijeklom sa područja</p>	<p>Potuno usklađeno</p>		

prije implementacije ove Direktive.	nacionalnih parkova, kao i držanje, prevoz, prodaja ili razmjena i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka ugroženih vrsta biljaka i gljiva;			
<p style="text-align: center;">ANEX VI</p> <p style="text-align: center;">Zabranjene metode i načini hvatanja i ubijanja i načini transporta</p>	<p style="text-align: center;">Član 16</p>			
<p>(a) Neselektivna sredstva</p> <p>SISARI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci - Magnetofoni - Električni i elektronski uređaji koji mogu ubiti ili omamiti - Izvori vještačkog svjetla - Uređaji za osvjtljavanje meta - Nišanski uređaji za noćno gađanje kojeg čini elektronska lupa ili konverter - Eksplozivi 	<p>13) hvatanje ili ubijanje divljih vrsta životinja na području nacionalnih parkova korišćenjem neselektivnih sredstava kao što su: zamke, samostrijeli, električne smrtonosne ili omamljujuće naprave, vještačke svijetleće naprave, ogledala i druge zasljepljujuće naprave, odašiljači zvuka (magnetofoni, kasetofoni i dr.) koji emituju zvukove dozivanja, boli ili oglašavanja, naprave za osvjtljavanje cilja, optički nišani za noćni lov sa mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike, eksploziv, otrovi i otrovni ili omamljujući mamci, poluautomatsko ili automatsko oružje, letjelice, vozila na motorni pogon u pokretu i druga sredstva</p>	<p>Potuno usklađeno</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - Mreže koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - Zamke koje su neselektivne prema principu ili uslovima njihovog korišćenja - Samostreli - Otrovi i otrovni ili anestetički mamci - Istjerivanje gasom ili dimom - Poluautomatsko ili automatsko oružje sa magacinom u koji staje više od dva reda municije <p>RIBA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otrov - Eksplozivi <p>(b) Načini transporta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Letjelica - Pokretna motorna vozila 	<p>utvrđena međunarodnim ugovorima, osim u slučajevima utvrđenim zakonom kojim je uređena zaštita prirode;</p>			
---	--	--	--	--

Članovi 14-član24			Materija je predmet regulisanja Zakona o zaštiti prirode, Sl.list CG br.51/08	
Aneksi I-V	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		